

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tel./Fax: (+36) 34-222-555
Alapítva: 1990. december 8.

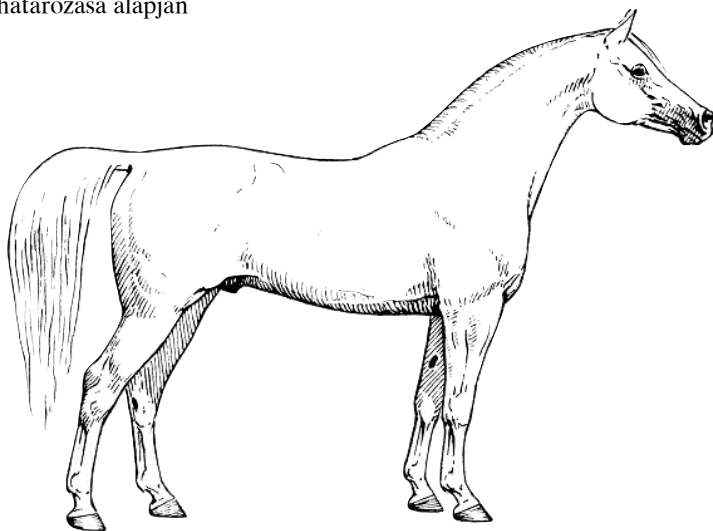
Alapszabály
Tenyésztési szabályzat
Teljesítményvizsgálati
szabályzat
Fegyelmi Szabályzat
Alapítók, tisztségviselők

2013.

A SHAGYA-ARAB LÓ

ISG meghatározása alapján

A Shagya-arab a Bábolna és Radautz által tenyésztett arab fajta különböző nemzetek zárt törzskönyve alapján továbbtenyésztett változata.

A magas arab telivér vérhányad ellenére határozottan el kell ettől a fajtától különülnie, főként típusban, a nagyobb marmagasságban, rámában, csontozatban. A Shagya-arab ló származási lapján a negyedik ősi sorban a 16 ős közül nem lehet több mint 9 arab telivér. A tenyészcél egy nagyramájú, nemes arab ló, mely háttámaszként, fogatlóként mindenki számára használható, rendkívüli nemes megjelenésű, vérmérsékletében, teljesítőképességében, kielégíti a szabadidő és lovassportra, a táv- és vadászlovaglásra alkalmas lóval szemben támasztott követelményeket.

A tenyészcél egy bottal 150-160 cm marmagasságú, legalább 18 cm-es szárkörméretű ló, a fej legyen ék alakú, száraz, szépen formált, melyet finom feszes bőr borít, széles homlokkal, kiugró szembolttal, sötét színű értelmet sugárzó szemekkel, finom orrcimpákkal, melyek izgatott állapotban szinte négyzetszerű alakot öltenek. A fülek kicsik és kecsesek, hegyük egymás felé görbül. A nyak magasan illesztett, mérsékelt hosszúságú és ívelésű, melyet vékony szárlú sörény díszít, a mar jól izmolt, a hát középhosszú, rugalmas, mely jó kötéssel kapcsolódik a jól izmolt farhoz, magas faroktűzés, zászlós faroktartás jellemzi. Izmos, dőlt lapocka és felkar, terjedelmes, tiszta, száraz ízületek. Élénk vérmérséklet, jóindulatú, tanulékony, szelíd természet, lépése energikus és gyors, ügetése lendületes, rugalmas, lebegő, szinte hangtalan, vágója kerek, gördülékeny, térnyerő legyen.

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tel./Fax: (+36) 34-222-555
E-mail: info@arablo.hu
Honlap: www.arablo.hu

ALAPSZABÁLY

Elnökség:

Dr. Hecker Walter H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14. Tel.: 36-23-450-159
Parti Imre H-8624 Balatonszárszó Pf.: 17. Tel.: 36-30-9349-352
Rombauer Tamás H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46. Tel.: 36-20-936-9836

I.

Általános rész

1. § *A közhasznú egyesület neve, székhelye, jogállása*

1. A közhasznú egyesület neve: Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület) Rövidített neve: MALE
2. Székhelye: 2943 Bábolna, Wesselényi u. 46.
Postacíme: 2943 Bábolna, Pf.: 29.
3. Jogállása: az alapítók által önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező, az Alapszabályban meghatározott célra alakult, nyilvántartott tagsággal rendelkező közhasznú társadalmi szervezet, amely politikai pártokat nem támogat és azoktól támogatást nem fogad el, politikai tevékenységet nem folytat, országgyűlési képviselőt nem állít, és nem támogat. A közhasznú egyesület országos szervezeti jogi személyként az Egyesülési Törvény és az egyesületi jogszabályok szerint működik.
4. Az Egyesület részt vesz a hazai és nemzetközi szakmai és érdekvédelmi szervezetek tevékenységében.

2. § *A közhasznú egyesület célja*

az arab telivér, az őshonos magyar Shagya-arab és minden más arab vérségű ló és lófajta tenyésztésértékének megőrzése és fejlesztése, e fajtákra jellemző sajátos külső-belső tulajdonságokkal rendelkező nemes lovak tenyésztése, amelyek használhatóságukat is figyelembe véve (bemutatók, fogathajtás, díjugratás, távlovaglás, stb.) megfelelnek a nemzetközi előírásoknak és elvárásoknak.

3. § *A közhasznú egyesület tevékenysége*

A 2. §-ban foglalt célok megvalósítása érdekében az egyesület feladatköre:

1. Az arab méneskönyv rendszeres megjelentetése
2. Az országos állomány bírálata, felvétele a méneskönyvbe
3. Tenyésztési adatok folyamatos értékelése és karbantartása
4. A fajták megfelelő egységes törzskönyvezési módszereinek kialakítása
5. Tenyésztési, takarmányozási, sport és értékesítési információszolgáltatás és szaktanácsadás
6. Célpárosítások megszervezése
7. Érdekképviselés
8. Szakmai képzés és továbbképzés
9. Bemutatók, kiállítások, tenyészszemlék szervezése
10. Fajtavédelem, fajtapropaganda
11. Együttműködés más hazai lótenyésztő és lovassport szervezetekkel
12. Nemzetközi kapcsolatok kiépítése

13. Reklám, propaganda és kiadói tevékenység

14. Az arab lovat tenyésztők szakmai és társadalmi tevékenységének szervezése
Fenti feladatainak ellátása során az Egyesület a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. tv. 26. § c. 3. (tudományos tevékenység, kutatás), 5. (kulturális tevékenység) 8. (természetvédelem, állatvédelem) és 14. (sport) pontjaiban meghatározott közhasznú tevékenységet folytat.

II. Tagság

4. § *A közhasznú egyesület tagjai*

A közhasznú egyesület tagja lehet minden magyar és külföldi állampolgár, valamint jogi személy, aki elfogadja a közhasznú egyesület alapszabályát, annak szellemében tevékenykedik és fizeti a tagsági díjat. A tagok felvételéről minden esetben a közgyűlés dönt.

A tagsági viszony alapján lehetnek:

1. Alapító tag: az egyesület alapító okmányát aláíró személyek, illetve szervezetek.
2. Tag: a tagság feltétele, hogy a tagok birtokában **belépéskor (2012. november 10-i közgyűlés 13/2012.(11.10.) számú határozat alapján)** legalább egy, a méneskönyvi feltételeknek megfelelő kancának vagy ménnek kell lennie. Jogi személyek tagsági jogait képviselőjük útján gyakorolják.
3. Tiszteletbeli tag: olyan köztiszteltben álló, az egyesület érdekében kiemelkedő tevékenységet végző személy, akit a közgyűlés tiszteletbeli taggá fogad.
4. Pártoló tag: olyan természetes, vagy jogi személy, aki az előírásoknak megfelelő lóval nem rendelkezik, de az egyesület célkitűzéseit magáénak érzi, alapszabályát elfogadja, az egyesület működését támogatja.

5. § *Tagsági viszony keletkezése*

1. Tagok esetében a tagsági viszony a kitöltött és aláírt belépési nyilatkozattal, egy vagy több, az egyesület tenyésztési szabályzatának megfelelő kanca, vagy mén méneskönyvi bejelentésével, közgyűlési jóváhagyással és a tagdíj befizetésével létesíthető.
2. Tiszteletbeli tagot az egyesületi tagok bármelyikének javaslata alapján a közgyűlés minősített többséggel választ.
3. Pártoló tagság a belépési nyilatkozat kitöltésével és az egyesület részére támogatás felajánlásával létesíthető. A felajánlás mértéke lehetőség és tetszés szerinti, de legalább a tagdíj összege.

6. § *Tagsági viszony megszűnése*

A tagsági viszony megszűnik:

1. A tag halálával.

Az örökös írásos nyilatkozatban kérheti a tagsági viszony saját személyére történő átruházását.

2. Önkéntes kilépés esetén.

3. Bírói ítélettel a közügyektől való eltiltás esetén.

4. Alapos okból fegyelmi eljárás keretében történő kizárás esetén. Alapos oknak minősül, ha a tag:

- tudatosan hamis adatokat közöl, vagy egyáltalán nem szolgáltat adatokat,
- súlyosan vét az alapszabály, vagy a tenyésztési szabályzat ellen,
- tagsági jogaival visszaélve önmagának jogtalan előnyt szerez, illetve másoknak tudatosan kárt okoz
- tagdíj és egyéb, az egyesület felé fennálló tartozását a határidő lejárta után írásbeli felszólításra sem egyenlíti ki.

A kizárásról a Fegyelmi Szabályzatban meghatározott fegyelmi eljárás keretében elsőfokon a Fegyelmi Bizottság, másodfokon a közgyűlés dönt. A kizárás nem jelenti a kizárt tagnak az egyesülettel szemben fennálló bárminemű tartozásának megszűnését.

5. Az egyesület megszűnése esetén.

Ebben az esetben a tagot a megszűnt egyesület tehermentes vagyonából a tagsági viszonya alatt törzskönyvi ellenőrzésben tartott átlaglétszám szerint arányos rész illeti meg.

5/A. Az Egyesületből törölni kell azt a tagot, aki tagsági kötelezettségének ajánlott levélben történő 15 napos póthatáridőt tartalmazó írásbeli felszólítás ellenére sem tesz eleget.

6. Azt a tagot, akinek bármilyen okból állománya megszűnik és azt egy éven belül nem pótolja, az egyesület a tagok sorából törölheti. Ilyen esetben az érintett tagnak joga van tagságának pártoló tagként való folytatására és az akadály megszűnésekor tagsági viszonyának visszaállítására.

7. Jogi személy megszűnése esetén.

7. § A tagok jogai

A tag jogosult:

1. Az egyesület valamennyi rendezvényét díjtalanul látogatni
2. Az egyesület közgyűlésein észrevételezési, indítványozási, és egyenlő szavazati joggal részt venni, felvetéseire érdemi választ kell kapnia.
3. A jogszabályokban előírt feltételek fennállása esetén az egyesület bármely tisztségére megválasztható, illetve bármely feladattal megbízható.
4. A közgyűlés határozatainak megfelelő jogokkal, kedvezményekkel és lehetőségekkel élni
5. Tiszteletbeli tagok és pártoló tagok tanácskozási joggal és az egyesületi rendezvények díjmentes látogatásának jogával rendelkeznek.

6. Az Egyesület közhasznú szolgáltatásaiból tagjain kívül bárki más részesülhet (pl.: hozzájuthat kiadványaihoz, részt vehet rendezvényein stb.). A közhasznú szolgáltatásokról és azok igénybevétele módjáról bárki folyamatosan tájékozódhat az egyesület honlapján (www.arablo.hu) megjelentetett és az Egyesület székhelyén kifüggesztett tájékoztatókból.

8. § A tagok kötelezettségei

1. Az alapszabály és a tenyésztési szabályzat betartása
2. A közgyűlés határozatainak végrehajtása, amennyiben a gazdálkodási tevékenységet adott tag tekintetében nem veszélyezteti. Szakmai kérdésekben hozott döntés betartása mindenki számára kötelező érvényű.
3. A közgyűlés által meghatározott mértékű tagdíj befizetése.

III.

A közhasznú egyesület szervezete

9. § A **közhasznú** egyesület legfőbb szerve a tagok összességéből álló közgyűlés. A közgyűlés az egyesületet érintő valamennyi kérdésben jogosult dönteni.

A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

1. Az egyesület alapszabályának fegyelmi szabályzatának és tenyésztési szabályzatának elfogadása és módosítása
2. Az egyesület céljának és tevékenységének meghatározása
3. Az egyesület tisztségviselőinek megválasztása és visszahívása
4. A tagdíjak és egyéb anyagi természetű tehervállalások megállapítása
5. Az elnök, elnökhelyettes, titkár, számvizsgáló bizottság beszámoltatása és beszámolójának elfogadása
6. A feloszlás, más szervezethez csatlakozás, átalakulás kimondása és döntés az egyesület vagyonáról
7. A költségvetés, az éves beszámoló és a közhasznúsági jelentés elfogadása.

10. § A közgyűlés határozatképes, ha azon a tagok legalább fele, plusz 1 fő jelen van. A határozatképtelenség miatt az eredeti napirendekben megjelölt ügyekben a legalább 8, de legfeljebb 15 napon belül összehívott közgyűlés a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes abban az esetben, ha a tagokat az eredeti meghívóban tájékoztatták erről, így távolmaradásuk jogkövetkezményeinek ismeretében dönthettek a részvétel kérdésében.

11. § A közgyűlés határozatait nyílt szavazással, a 9. § 1. és 6. pontjaiban foglalt kérdésekben kétharmados többséggel, egyéb esetben egyszerű szótöbbséggel hozza. Titkos szavazást kell elrendelni, ha azt a tagok egyharmada kéri.

12. § A közgyűlést szükség szerint, de legalább évente kell összehívni. A közgyűlésre szóló meghívót a javasolt napirenddel az ülés időpontja előtt legalább 15 nappal írásban meg kell küldeni. A közgyűlést össze kell hívni, ha azt a tagok 10%-a írásban kéri.

12/A. § A közgyűlés nyilvános, azon bárki részt vehet.

12/B. § A közgyűlés döntéseit az elnök az érintettekkel írásban közli.

12/C. § Közgyűlésről jegyzőkönyv készül, melyet a Közgyűlés által a Közgyűlés napirendjének megtárgyalása előtt választott levezető elnök, két hitelesítő tag és jegyzőkönyvvezető ír alá.

A Közgyűlésekről határozatok könyvét kell vezetni, amelybe bevezetésre kerül a Közgyűlés döntéseinek időpontja, és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya.

A Közgyűlés a döntéseit az érintettekkel írásban közli.

Közgyűlés működésével kapcsolatban keletkezett iratokba az ügyvezető elnökkel való előzetes időpont egyeztetés után munkanapokon bárki betekinthez. Az iratbetekintési jog csak a személyes adatok, a személyiségi jogok védelme érdekében, illetve törvény rendelkezései alapján korlátozható.

IV. Tisztségviselők

13. § A közgyűlés a közhasznú egyesület ügyeinek gyakorlati intézésére tisztségviselőket választ. A választott tisztségviselők mandátuma 3 év. Újraválasztás lehetséges.

14. § Választott tisztségviselők: az elnök, alelnök, ügyvezető elnök, valamint a bizottságok (Tényésztsési Bizottság, Sport Bizottság, Számvizsgáló Bizottság, Fegyelmi Bizottság) elnökei és tagjai.

15. § Az elnök

1. Képviselet az egyesületet, személyén keresztül biztosítja az egyesület társadalmi tekintélyét.
2. Összehívja a közgyűlést.
3. Elnököl az egyesület közgyűlésein.
4. Irányítja az egyesület tevékenységét, biztosítja a működéshez szükséges személyi feltételeket.
5. Az alkalmazottak tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat. E hatáskörét a ügyvezető elnökre átruházhatja.
6. Elkészíti az éves beszámolót és a közhasznúsági jelentést. Az éves beszámolóba és a közhasznúsági jelentésbe bárki betekinthez, azokból saját költségére másolatot készíthez.
7. Köteles vezetni a Határozatok Tárát, amelyben fel kell venni valamennyi közgyűlési határozat tartalmát, időpontját és hatályát, továbbá rögzíteni kell a döntést támogatók és ellenzők számarányát.

8. Biztosítja, hogy előzetes bejelentkezés alapján a döntésben érintettek az Egyesület működésével kapcsolatos iratokba betekinthesenek.
9. Gondoskodik a közgyűlés döntéseinek és beszámolóinak – beleértve a Számviteli Törvény szerinti beszámolót és a közhasznúsági jelentést is – az Egyesület honlapján (www.arablo.hu) való közzétételével történő nyilvánosságra hozataláról.
10. Az Egyesület ügyvezető elnökével együttesen gyakorolja az utalványozási jogkört, továbbá vele együtt rendelkezik az egyesület bankszámlája fölött a Ptk. 29. § (3) bekezdése alapján.

16. § Az alelnök

1. Az elnök akadályoztatása esetén elnököl a közgyűlésen.
2. Segíti és támogatja az elnököt az egyesület vezetésében.
3. Ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az elnök megbízza.

17. § Az ügyvezető elnök

1. Az elnök akadályoztatása esetén képviseli az egyesületet más szervek előtt.
2. A tenyésztési szabályzat és a vonatkozó szabályok előírásainak megfelelően vezeti az egyesület tenyésztői munkáját.
3. Közreműködik a közgyűlések előkészítésében és összehívásában.
4. Szervezi az egyesület rendezvényeit.
5. Az elnök megbízása alapján intézi az egyesület ügyeit.
6. Felel az egyesület szabályszerű működéséért és gazdálkodásáért.
7. Alkalmazza a munkavállalókat, ellátja a munkáltatói feladatokat.
8. Gondoskodik az egyesület nyilvántartásba vételéről és a módosítások átvezetéséről.
9. A titkár feladatai végrehajtásának segítésére a feladatért viselt felelőssége fenntartásával az egyesület tagjai közül arra alkalmas személyeket megbízhat. A megbízatás adott, konkrét feladatra szól, időtartama azonos a megbízatás határidejével.

17/A. § Az Elnökség

Az Elnökség az elnökből, az alelnökből, az ügyvezető elnökből, valamint a Számvizsgáló-, a Fegyelmi, a Tenyésztési, valamint a Sportbizottság elnökeiből áll. Az Elnökség az Egyesület operatív szerve, két közgyűlés között szervezi és irányítja az Egyesület tevékenységét. Évente legalább két alkalommal ülésezik, ügyrendjét maga állapítja meg. Üléseit az elnök vezeti. Akkor határozatképes, ha ülésén legalább 3 tag jelen van. Az Elnökség összehívásáról az elnök a napirendet is tartalmazó meghívó kiküldésével az ülést megelőző 10 nappal korábban gondoskodik.

Ha az összehívott ülés nem határozatképes, az eredeti meghívóban közölt későbbi időpontra, azonos napirenddel összehívott ülés a megjelentek számára tekin-

tet nélkül határozatképes. Az elnökség határozatait nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel hozza. Titkos szavazást kell elrendelni, ha azt a jelenlévők 1/3-a kéri. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az elnökségi ülést szükség szerint, de legalább évente kétszer kell összehívni. Az elnökségi ülésre szóló meghívót a javasolt napirenddel az ülés időpontja előtt legalább 10 nappal írásban meg kell küldeni.

Elnökségi ülést kell összehívni, ha azt az elnökségi tagok 1/3-a írásban kéri.

Az elnökségi ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni, a hozott határozatokról „elnökségi határozatok címmel nyilvántartást kell vezetni.

18. § A Számvizsgáló Bizottság

A Számvizsgáló Bizottság elnökből és 2 tagból áll, akiket a közgyűlés választ. Üléseit elnöke a napirendet is tartalmazó írásbeli meghívóval hívja össze, határozatképességéhez valamennyi tag jelenléte szükséges. Ügyrendjét maga állapítja meg, határozatait szótöbbséggel hozza, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Számvizsgáló Bizottság ellenőrzi az Egyesület működését és gazdálkodását. Ennek során a vezető tisztségviselőktől jelentést, az Egyesület alkalmazottaitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérhet, továbbá az Egyesület könyveibe és irataiba betekinthez, azokat megvizsgálhatja. A Számvizsgáló Bizottság köteles az intézkedésre jogosult vezető szervet tájékoztatni és annak összehívását kezdeményezni az elnöknél, ha arról szerez tudomást, hogy:

- a szervezet működése során olyan jogszabálysértés vagy a szervezet érdekeit egyébként súlyosan sértő esemény (mulasztás) történt, melynek megszüntetése vagy következményeinek elhárítása, illetve enyhítése az intézkedésre jogosult ezen döntését teszi szükségessé,
- a vezető tisztségviselők felelősségét megalapozó tény merült fel.

Az intézkedésre jogosult szervet a Számvizsgáló Bizottság indítványára — annak megtételétől számított 30 napon belül — össze kell hívni. Ha az arra jogosult szerv a törvényes működés helyreállítása érdekében szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a Számvizsgáló Bizottság köteles haladéktalanul értesíteni a törvényességi felügyeletet ellátó szervet.

18/A. § A Fegyelmi Bizottság

A Fegyelmi Bizottság elnökből és két tagból áll, akiket a közgyűlés választ. Feladata eljárni a fegyelmi ügyekben a Fegyelmi Szabályzat rendelkezései szerint.

19. § Tenyésztési Bizottság

A Tenyésztési Bizottság elnökből és négy tagból áll, akiket a közgyűlés választ. Feladata informálni az Elnökséget a tenyésztők helyzetéről, segíteni a tenyésztői munkát, megőrizni és fejleszteni az arab fajtájú lovak tenyésztését, külső és belső értékmérő tulajdonságait, növelni a fajta ismertségét. Ügyrendjét az elnökség útmutatása alapján a bizottság elnöke határozza meg.

19/A. § Sport Bizottság

A Sport Bizottság elnökből és két tagból áll.

A bizottság feladata a fajta népszerűsítése érdekében a sportkipróbálás szervezése, információszolgáltatás és szaktanácsadás. Ügyrendjét az elnökség útmutatása alapján a bizottság elnöke határozza meg.

19/B. § Nem lehet az Egyesület tisztségviselője az, akivel szemben jogszabályon alapuló összeférhetetlenségi ok áll fenn. (Összeférhetetlenség különösen, ha a tisztségviselővel szemben az 1997. évi CLVI. tv. 9.-ában meghatározott kizáró ok áll fenn). Az Egyesület szerveinek döntéseiben nem vehet részt olyan személy, akinek közeli hozzátartozója, élettársa a határozat alapján kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy bármilyen más előnyben részesül.

V.

Egyesület gazdálkodása

20. § A közhasznú egyesület gazdálkodásáról általában

A közhasznú egyesület vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez. A gazdálkodás során elért eredményt nem osztja fel, azt az alapítvány céljaira, tevékenységére fordítja. A közhasznú szervezet az államháztartás alrendszerétől — a normatív támogatás kivételével — csak írásbeli szerződés alapján részesülhet támogatásban. A szerződésben meg kell határozni a támogatásról való elszámolás feltételét és módját. Az előző pontban foglaltak szerint igénybe vehető támogatási lehetőségeket, azok mértékét és feltételeit a sajtó útján nyilvánosságra kell hozni. A közhasznú szervezetek által nyújtott cél szerinti juttatások bárki által megismerhetők. A közhasznú szervezet a felelős személyt, a támogatót, valamint e személyek hozzátartozóját — bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve társadalmi szervezetek által tagjainak tagsági viszony alapján nyújtott, létesítő okiratban megfelelő juttatások kivételével — cél szerinti juttatásban részesítheti. A közhasznú egyesület a cél szerinti tevékenységből, illetve a vállalkozási tevékenységből származó bevételeit és ráfordításait elkülönítetten kell nyilvántartani.

21. § A közhasznú egyesület bevételei és költségei

(1) Bevételek:

- A tagoktól, az államháztartás alrendszerétől, vagy más adományozótól közhasznú céljára vagy működési költségek fedezésére kapott támogatás, illetve adomány,
- közhasznú tevékenység folytatásából származó, ahhoz közvetlenül kapcsolódó bevétel.
- az egyéb cél szerinti tevékenység folytatásából származó, ahhoz közvetlenül kapcsolódó bevétel

(2) Költségei:

- közhasznú tevékenység érdekében felmerült közvetlen költségek (ráfordítások, kiadások),
- egyéb cél szerinti tevékenység érdekében felmerült közvetlen költségek (ráfordítások, kiadások),
- a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült közvetlen költségek (ráfordítások, kiadások),
- közhasznú és egyéb vállalkozási tevékenység érdekében felmerült közvetlen költségek (ráfordítások, kiadások), amelyeket bevétel arányosan kell megosztani.

22. § Az egyesület gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat tagjai közül megbízott, vagy az egyesület által alkalmazott szakképzett, a vonatkozó jogszabályi követelményeknek megfelelő külső személy, (gazdasági vezető) vagy erre jogosult szervezet végzi.

A közhasznú egyesület nyilvántartásaira egyebekben az irányadó könyvvezetési szabályokat kell alkalmazni.

A közhasznú egyesület köteles az éves beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági jelentést készíteni.

A közhasznúsági jelentés elfogadása a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A közhasznúsági jelentés tartalmazza:

- a számviteli beszámolót,
- a költségvetési támogatás felhasználását,
- a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,
- A cél szerinti juttatások kimutatását,
- a központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, helyi önkormányzattól, kisebbségi település önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásaitól, az egészségbiztosítási önkormányzattól, és mindezek szerveitől a támogatások mértékét,
- a közhasznú egyesület tisztségviselőinek nyújtott juttatások mértékét, illetve összegét,
- a közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámolót.

A közhasznú szervezet éves közhasznúsági jelentésébe bárki betekinthes, illetve abból saját költségére másolatot készíthet.

A fent megjelölt számviteli beszámoló elkészítési kötelezettsége az éves beszámoló elkészítésének kötelezettségére, letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó számviteli szabályok alkalmazását nem érinti.

VI. Az egyesület vagyona

23. § Az egyesület vagyonát ingatlanok, ingóságok, követelések, valamint készpénz alkotják.
24. § Az egyesület vagyona a következő forrásokból képződik:
1. A tárgyévi tagdíj egy részletben, a kibocsátott tagdíj-bekérő levélben meghatározott határidőn belül esedékes, melyet az Egyesület mind elektronikus, mind postai úton megküld tagjai számára. (2012.október 06-i közgyűlés 8/2012. (10.06.) sz. határozata alapján.)
  2. Adományok: Adományozás keretében nyílik lehetőségük a tagoknak, pártoló tagoknak, valamint egyéb szervezeteknek és magánszemélyeknek, hogy a megállapított tagdíjon felüli befizetésekkel hozzájáruljanak az egyesület tevékenységéhez nagyobb anyagi lehetőséget biztosító vagyonalap létrehozásához.
  3. Szolgáltatások bevételei: Szolgáltatásokat az egyesület tagjai részére önköltségi alapon, kívülállók részére gazdasági kalkuláció alapján végezhet.
  4. Az egyesület gazdasági vállalkozásaiból származó nyereség jellegű bevétel.
  5. Egyéb bevételek
25. § Az egyesület vagyona csak a 3. §-ban felsorolt feladatokra használható a közgyűlés határozata szerint.
26. § Az egyesület tagdíjából és adományokból származó bevételeit – a megszűnés esetének kivételével – nem szabad a tagok között felosztani.
27. § Az egyesület tartozásaiért saját vagyonával felel. A tagok a tagdíj megfizetésén túl – az egyesület tartozásaiért – saját vagyonukkal nem felelnek.
- 27/A. § Az Egyesület megszűnik:
- a közgyűlés 2/3-os többséggel elfogadott felosztató határozatával,
  - más társadalmi szervezettel való egyesülésével,
  - ha a bíróság felosztatja vagy megszűnését megállapítja.
- Megszűnés esetén az Egyesület vagyona a közgyűlés határozata szerint a tagok között felosztható, vagy a magyar lótenyésztés fejlesztésére fordítható.

VII. Záró rendelkezések

28. § Mindazon kérdésekben, melyről a jelen alapszabály nem rendelkezik, a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. tv. és az Egyesülési Törvény, a Polgári Törvénykönyvnek az egyesületekre vonatkozó fejezetei, valamint az egyéb kapcsolódó jogszabályok az irányadók.
29. § Az egyesület törvényességi felügyeletét a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség látja el.

Bábolna, 1990. december 8.

Módosítva: 1996. október 26.
1999. március 13.
1999. december 4.
2000. június 10.
2002. május 25.
2007. szeptember 22.
2012. október 6.
2012. november 10.

A módosításokat aláhúzás és vastag szedés jelzi

Záradék:

Ezen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt létesítő okirat egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel a 2012. október 06-i közgyűlésen 8/2012.(10.06.) sz. határozattal, valamint a 2012. november 10-i közgyűlésen 13/2012.(11.10.) sz. határozattal elfogadott módosításoknak megfelelő tartalommal.

dr. Hecker Walter
elnök

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tel./Fax: (+36) 34-222-555
E-mail: info@arablo.hu
Honlap: www.arablo.hu

TENYÉSZTÉSI SZABÁLYZAT

Elnökség:

Dr. Hecker Walter H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14. Tel.: 36-23-450-159

Parti Imre H-8624 Balatonszárszó Pf.: 17. Tel.: 36-30-9349-352

Rombauer Tamás H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46. Tel.: 36-20-936-9836

Tenyésztési Szabályzat célja

az arab vérségű lóállomány minőségi fejlesztése érdekében a fajta tenyésztői munkájának rendszerezése, amely magában foglalja a fajtával kapcsolatos tenyésztési és nyilvántartási feladatokat.

I. rész Arab telivér

1.1. Az arab telivér fogalma

Arab telivér az a ló, amely szerepel bármely, a World Arabian Horse Organization, továbbiakban WAHO által elfogadottnak nyilvántartott arab telivér méneskönyvben vagy nyilvántartásban.

1.2. Az arab telivér állomány nyilvántartása

Az arab telivér lóállományt a Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete (továbbiakban: Egyesület) az Arab telivér méneskönyvben tartja nyilván.

Ahhoz, hogy egy mén, kanca vagy egy csikó bekerülhessen egy WAHO által elfogadott arab telivér méneskönyvbe, összes származási vonalának visszavezethetőnek kell lennie vagy a méneskönyvben már korábban regisztrált lovakra, vagy import lovak esetén egy másik, a WAHO meghatározás szerint elfogadott méneskönyvre, amelyben az adott ló még a kiszállítás előtt szerepelt. Ha egy olyan lovat terjesztenek elő arab telivérként való regisztrálásra, mely nem vezethető vissza egy WAHO által elfogadott méneskönyvre, akkor a méneskönyv vezetése tovább kell, hogy adja a regisztrációt a WAHO-nak az összes rendelkezésre álló információval együtt. Ezután a WAHO veszi át a kérvényező hitelességének vizsgálatát és a döntés meghozatalát.

A közhitelesség biztosítása érdekében valamennyi, a Méneskönyvben szereplő kancát és mént a vonatkozó Törzskönyvezési Szabályzat szerinti törzskönyvi ellenőrzés alatt kell tartani. A törzskönyvi ellenőrzésbe vétel a tulajdonos (használó, bérlő) kezdeményezésére történik.

Amennyiben a törzskönyvező szervezet nem az Egyesület, úgy a törzskönyvi adatok gyűjtését és az Egyesület felé történő felhatalmazása alapján az Egyesület más erre államilag feljogosított szervezettől rendeli meg.

1.3. A méneskönyvbe való felvétel

A tulajdonos kérésére a hivatalos magyar öt ösös származási lap másolatának az Egyesülethez való benyújtásával történik.

Külföldről vásárolt lovak esetében a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal által hitelesített, és a Magyar Lótenyésztő és Lovas Szervezetek Szövetség Tenyésztési Irodája által honosított származási lapokat kell az Egyesülethez benyújtani.

A benyújtást követő 90 napon belül a tenyésztő bizottság minden importált egyed megtekint és származása, külleme, igazolt teljesítménye alapján dönt

arról, hogy tenyészállatként elismeri-e. A bíráló célja, hogy csak olyan egyedek kerüljenek törzskönyvi ellenőrzéssel a méneskönyvbe, amelyek minősége a fajta hazai átlagát meghaladják és hozzájárulnak annak javításához, különös tekintettel a ménekre. Kedvezőtlen döntés esetén a tulajdonos a bírálót követő évben ismét kérheti a méneskönyvbe való felvételt. Másodszori elutasítás esetén felbezárásnak nincs helye.

- 1.4. A WAHO előírása az export-import bizonyítvány kiállítása, vércsoportvizsgálaton alapuló származásellenőrzés az arab telivéreknél.

Importált arab telivérek regisztrációs eljárása:

A lovak egyes országok közti szállításáról szóló szabályok időnként változnak, így ajánlatos a WAHO Irodánál tájékozódni. A WAHO Export Igazolás nyomtatvány (Export Certificate) ma már világszerte használatos és a tagországok esetében kötelező. Ez az okmány és a használatáról szóló füzet a WAHO Irodánál szerezhető be. Az import ló adatainak feldolgozása addig semmiképpen sem kezdhető meg, míg az Export Certificate meg nem érkezett.

Csak olyan import ló regisztrálható, mely WAHO tag regisztrációs hatóság nyilvántartásából érkezett egy másik WAHO elismeréssel rendelkező ország regisztrációs hatóságához.

Ha egy olyan lovat terjesztenek elő arab telivérként való regisztrálásra, mely nem vezethető vissza egy WAHO által elfogadott méneskönyvre, akkor a méneskönyv vezetés tovább kell adja a regisztrációt a WAHO-nak az összes rendelkezésre álló információval együtt. Ezután a WAHO veszi át a kérvényező hitelességének vizsgálatát és a döntés meghozatalát.

Azon országok regisztrációinak, melyek a latintól eltérő betűket használnak (arab, ciril), még az exportot megelőzően latin betűkre kell átírniuk a lovak és a tenyésztők nevét és angolra kell fordítaniuk mindazt az információt, mely az exportálandó ló leírását és jegyeit adja meg.

A WAHO Export Igazolást az exportáló regisztrációs hatóság közvetlenül az importáló regisztrációs hatósághoz küldi meg. A többi hivatalos okmányt, melyet szintén az exportáló regisztrációs hatóság állít ki, úgyszintén közvetlenül az importáló regisztrációs hatóság részére kell megküldeni az alábbi adatokkal:

1. Az exportált ló vércsoport vizsgálati vagy DNS vizsgálati eredményeit, a szülők (mén, kanca) vércsoport- vagy DNS vizsgálati eredményeivel együtt (ha utóbbiak rendelkezésre állnak), valamint a származásigazolást. A származásigazolást és a vércsoport- vagy DNS vizsgálatok eredményét egy ISAG elismertséggel rendelkező laboratórium adhatja ki. Ezeket az okmányokat vagy az export regisztráció, vagy ennek kérésére a laboratórium küldi meg az import regisztrációhoz. Az import regisztráció az okmányokat továbbítja a saját ISAG jóváhagyással rendelkező laboratóriumához, nyilvántartásba vétel végett.
2. Az exportált ló származási lapját.

3. A megfelelő hivatalos regisztrációs okmányt, amelyet az a regisztráció bocsátott ki, ahol a lovat születésekor nyilvántartásba vették, és amely igazolja a ló azonosságát.
4. Ha az importált / exportált ló vemhes kanca, akkor az alábbi okmányokat is csatolni kell: a fedezőmén vércsoport- vagy DNS vizsgálati eredményét, öt ősi soros származási lapját, regisztrációs okmányát, a fedeztetési jegyet, melyen feltüntetésre került a fedeztetés dátuma, valamint a méntulajdonos vagy képviselőjének aláírása. A méhen belül importált csikókat kivétel nélkül vércsoport- vagy DNS vizsgálatnak kell alávetni még a nyilvántartásba vétel előtt.

Ha az importált lovat nem kísérik a megfelelő okmányok, akkor az import regisztráció nem veheti nyilvántartásba. Minden exportált lovat WAHO Export Certificatnak kell kíséernie, melyet az exportáló ország regisztrációs hatósága állít ki.

Ajánlatos tájékoztatni a tulajdonosokat, hogy importált lovuk regisztrációs kérelmét az import idejétől számítva hat hónapon belül be kell nyújtaniuk az import regisztrációhoz. A későn (egy év után) beadott kérelmek elfogadásáról az Elnökség a körülmények mérlegelése után esetenként hoz döntést, a késedelmesen benyújtott kérelmeket különdíj terheli.

Amennyiben szükséges, az importált ló azonosságát megállapító vizsgálatot is el kell végezni, amit az import regisztrációs hatóság, vagy arra feljogosított személy tehet meg. Így szintén sor kerülhet egy újbóli vércsoport- vagy DNS vizsgálatra az összehasonlíthatóság végett, az azonosítás további módjaként. Néhány idősebb importált lónál a szülők azonossági vizsgálata már nem végezhető el, ha ezek a lovak még a vércsoport vizsgálatot megelőzően kimúltak.

Ha az importáló ország regisztrációs hatósága a dokumentációt és az adott ló azonosságát megfelelőnek találja, nyilvántartásba veszi a lovat és kiadja az importáló ország regisztrációs okmányát.

Amennyiben a regisztrációs hatóságnak bármilyen kételye lenne a ló felvehetőségét illetően, értesítenie kell a WAHO-t. Az Export Certificate a WAHO Irodánál szerezhető be.

Ló export nem WAHO tag országba:

A fenti dokumentációt ekkor a WAHO irodában kell megküldeni, arra az esetre, ha a közeljövőben az adott ország tagságért folyamodna.

1.5. Tenyésztés célja (WAHO)

A tenyésztés célja megőrizni az arab telivér klasszikus szépségét, állóképességét, melyek fő jegyei:

- igen száraz, harmonikus fej széles homlokkal, nagy, sötét egymástól távol, nem túl magasan ülő kifejező szemekkel, kicsi, figyelmet sugárzó fülekkel
- homorú vagy egyenes orrhát, elasztikus mozgékony, élénken négyzetes alakot öltő orrnyílások
- ívelt, magasan illesztett nyak, feszes hát, gyakran egyenes far, magasan tűzött és hordott farkok.

1.6. Tenyésztési módszer

A tenyésztés tiszta vérben történik. A WAHO által el nem ismert populációból bekerült mén ivadékaik nem ismerhetők el telivérnek.

1.7. Arab telivér

Az arab telivér jelölésénél a „Lófélék egyedeinek azonosításáról szóló” 110/2013. (IV.9.) Korm. rendelet - rendelet szerint kell eljárni.

A rendelet 3. § (2) pontja értelmében a transzponderes jelölés kötelező, míg emellett az alternatív jelölés is lehetséges.

Alternatív jelölés: nyereghelyen történő bélyegzés forró vassal

Jele: AT.

Törzsszámmal bíró mén és „kiváló”, vagy „tenyésztésre javasolt” kanca ivadéka esetében bal nyereghelyre a törzsmén jele, alá a sorszám, míg a jobb nyereghelyre a születési évszám kerül.

A tenyészlet az Egyesülethez bejelentett és engedélyezett jelét a születési évszám elé, vagy a bal combra lehet bélyegezni, de ez nem része az azonosításnak. A Bábolnai Ménes továbbra is a hagyományos bélyegzést köteles végezni.

1.8. Tenyésztő az a személy, akinek legalább egy arab telivér kanca van a tulajdonában.

Amennyiben a kanca gazdát cserél, úgy a WAHO definíciója szerint az a tenyésztő, aki a kanca birtokosa volt a fedezeteteskor.

1.9. Az Arab Lovak Világszövetségének Végrehajtó Bizottsága együttműködve a tagokkal, jóváhagyta és kialakította azokat a követelményeket, melyeket arab telivér lovak importjával és exportjával szemben támaszt. Az alábbiakban megadjuk azokat a lépéseket, melyeket ilyen import és export esetében követni kell.

Az exportot megelőzően:

1. Az exportőrnek értesíteni kell a helyi regisztrációs hatóságokat a folyamatban lévő ügyről, azzal a kéréssel, hogy a regisztrációs bizottság bocsásson ki export igazolást.
2. Mielőtt az exportáló regisztrációs bizottság kibocsátaná az export igazolást, az alábbi lépéseket kell megtenni:
  - a) Az illető arab lovat, az apjával és anyjával együtt, amennyiben azok még élnek, származásigazolásnak kell alávetni. Ezt vagy a helyi regisztrációs hatóságon keresztül, vagy az exportőr állatorvosával lehet elvégeztetni a helyi hatóság jóváhagyásával.
  - b) Az eredeti regisztrációs igazolást be kell adni a helyi regisztrációs hatósághoz.
  - c) A regisztrációs hatóságnak igazolnia kell az exportálandó arab ló azonosságát.
  - d) Az eredeti regisztrációs igazolást „export következtében törölve” feljegyzéssel látják el és visszaküldhető az exportőrnek nyilvántartása számára, vagy maradhat az export regisztrációnál.

- e) Vemhes kanca exportálásához szükség van a fedeztetési igazolásra, melyet az exportáló hatóság jóváhagyott. A megszületendő csikó apjának vérvizsgálatát el kell végezni.
3. Miután az exportáló regisztrációs hivatal kiállította az export igazolást, azt közvetlenül az importáló regisztrációs hatósághoz kell küldeni. Egyes esetekben tanácsos lehet az exportőrnek megküldeni mind az export igazolás, mind a regisztrációs igazolás másolatát, arra az esetre, ha szükség lenne rájuk a szállítási okmányok kitöltéséhez. Abban az esetben, ha ezeket az okmányokat másolják, le kell bélyegezni azokat a „csak export céljára készített másolat” bélyegzővel.
4. Az exportőrnek ismernie kell az importáló ország egészségügyi és karantén követelményeit. Az exportőrnek be kell szereznie a hatósági állatorvos által kiállított egészségügyi igazolást és meg kell felelnie az importőr egészségügyi követelményeinek.

Vércsoport vizsgálat, DNS vizsgálat, származásigazolás

A származás kétféleképpen ellenőrizhető. Mindkét technika a csikó és szülei genetikai jellemzőinek összehasonlítását jelenti:

Származásigazoláskor a vércsoport vizsgálat és a DNS vizsgálat eredménye közvetlenül nem hasonlítható össze. Mind a csikót, mind pedig a szüleit vagy vércsoport vizsgálattal, vagy DNS vizsgálattal kell ellenőriztetni, a két technika kombinálása nem alkalmazható.

Magyarországon a WAHO előírásainak megfelelően kötelező minden arab telivér vércsoport- vagy DNS vizsgálata, valamint még a nyilvántartásba vétel előtt minden csikó származásigazolása.

A tagságot kérvényezőik számára méneskönyvük elfogadásához szükséges az adott területen élő összes arab telivér vércsoport- vagy DNS vizsgálata és minden olyan ló, - a csikókat is beleértve - származásigazolása, melynek szülei még élnek, előfeltétele a méneskönyv elfogadásának.

Vércsoport vizsgálat, vagy DNS vizsgálat kötelező, továbbá minden mesterséges termékenyítésre szánt ménnél még az első használat előtt és embrió átültetéskor minden a programban részt vevő kancánál, beleértve a recipiens kancákat is, az embrió átültetés megkezdése előtt.

Az importáló hatóságnak az alábbi eljárásokat kell elvégeznie:

1. Miután az exportáló regisztrációs hivataltól megkapták az export igazolást, az importáló regisztrációs hivatalnak intézkednie kell az illető importőr felé, hogy igazolja az importált arab ló azonosságát az export igazolásnak megfelelően.
2. Miután igazolták az azonosságot, és megbizonyosodtak afelől, hogy az export igazolást megfelelően állították ki, beleértve a jegyeket, vérvizsgálatot stb., az importáló hatóság kibocsájtja a regisztrációs igazolást az importőr részére. Export igazolás nélkül semmiképpen nem lehet regisztrálni importált lovat. Más okmány nem elegendő.

Jelen követelmények célja nyilvánvaló lehet, de ennek tisztázására az alábbiakat soroljuk fel:

1. Kiküszöbölni a szállított lovakat kísérő eredeti okmányok esetleges elvesztését.
2. Kiküszöbölni, hogy bármely arab telivér lónak egy időben egynél több regisztrációs igazolása legyen.
3. Igazolni az importált és exportált ló azonosságát.
4. A lóvak azonosságának biztosítása a jövőre vonatkozóan vérvizsgálattal és azal, hogy a regisztrációs hatóságoknak lehetővé teszik, hogy statisztikai információval rendelkezzenek az import-export vonatkozásában.
5. Valamennyi regisztrációs hatóság számára nemzetközi standard kialakítása. Valamennyi regisztrációs hatóságnak tájékoztatnia kell tagjait ezekről a követelményekről.

Megjegyzés:

A regisztrációs hatóságok kérhetik, hogy azokból az országokból, melyeknek anyanyelve nem angol, a szállítási igazolást mind angol nyelven, mind a szállító ország anyanyelvén megküldjék, ezért valamennyi igazolást két nyelven kell kiállítani.

Az export bizonyítványt az exportáló ország regisztrációs szervezete közvetlenül az importáló ország regisztráló szervezetéhez kell, hogy eljuttassa, azt sem az eladó, sem az új tulajdonos nem veheti, és nem adhatja át regisztrálással megbízott szervezetnek.

Export igazolás formulát a WAHO Irodában lehet beszerezni.

II. rész

A Shagya arab lófajta tenyésztési szabályzata

(a 93/2008. (VII.24.) FVM rendeletnek megfelelő szerkezetben, különös tekintettel a rendelet 3.§ (3) „a” és „m” pontjára)

1. A fajta részletes leírása

A Shagya arab jelölésénél a „Lófélek egyedeinek azonosításáról szóló” 110/2013. (IV.9.) Korm.rendelet - rendelet szerint kell eljárni.

A rendelet 3. § (2) pontja értelmében az alternatív jelölés (forró vassal történő bélyegzés) kötelező, míg a tranzponderes jelölés ezzel párhuzamosan ajánlott.

Alternatív jelölés: nyereghelyen történő bélyegzés forró vassal

Jele: Sh.

Törzsszámmal bíró mén és „kiváló”, vagy”tenyésztésre javasolt” kanca csikója esetében bal nyereghelyre a törzsmén jele, alá a sorszám, míg a jobb nyereghelyre a születési évszám kerül.

A tenyészet az Egyesülethez bejelentett és engedélyezett jelét a születési évszám elé, vagy a bal combra lehet bélyegezni, de ez nem része az azonosításnak. A Bábolnai Ménes továbbra is a hagyományos bélyegzést köteles végezni.

A bábolnai arab – ahogyan azt ma világszerte jobban ismerik – Shagya arab a történelmi Magyarországon és később az Osztrák-Magyar Monarchia területén alapított méneseik, Bábolna, Mezőhegyes és Radautz által tenyésztett arab fajta, mely elsősorban európai térhódítása után annak a különböző nemzetek zárt törzskönyve alapján továbbtenyésztett változata.

A fajta kialakulását az Udvari Haditanács 1816-ban hozott parancsának köszönheti, melyben elrendelték, hogy a Bábolnán álló, elsősorban keleti vérvű lóállományt a jövőben csak arab telivér ménnek fedezhetik.

A fajtát kezdetben „arab faj”-nak, később bábolnai arabnak hívták. A Shagya arab elnevezést 1978 óta használják a Nemzetközi Shagya arab Lótenyésztők Társaságának (ISG) döntése alapján, miután Bábolna akkori vezetése nem járult hozzá a „bábolnai arab” név használatához.

Mindazon lovak törzskönyvezhetők a Shagya arab méneskönyvben:

- a.) melyek származása apai és anyai oldalon Bábolna, Mezőhegyes, Radautz, valamint a Monarchia állami és magán tenyészeire visszavezethetők, és amelyek egy, az International Shagya-Araber Gesellschaft e.V. (ISG) által elismert méneskönyvben szerepelnek, vagy abba felvehetők,
- b.) melyek anyai származása megfelel fenti követelményeknek, apai, vagy anyai oldalon a szabályzatban a WAHO által elismert telivér arab, mely a törzskönyvezési előírás követelményeinek megfelel, és a bábolnai (Shagya) arab kancák fedezésére engedéllyel bír. Arab telivér kancák a Tenyésztési Bizottság javaslatára vétethetnek fel a Shagya méneskönyvbe.
- c.) amelyek megfelelnek az a.) és b.) pont követelményeinek és alapvetően a 4. nemzedékben a 16 ős között legalább 7 a bábolnai (Shagya) arab. Általánosan vonatkozik ez a csikókra az 1995. születési évtől kezdődően.

Tenyészcél

A tenyésztők célja egy nagyramájú, bottal 150-160 cm marmagasságú arab ló kitegyesztése, amely hordozza az arab telivér szépségét, nemességét kitarását, de nyugodtabb vérmérsékletű, és atlétikus alkatánál, mozgásánál fogva annál hátsó- és kocsilóként fiatal és felnőtt lovasok számára alkalmasabb.

A magas arab telivér vérhányad ellenére határozottan el kell től a fajtától különülnie, főként típusban, a nagyobb marmagasságban, rámában, csontozatban. A Shagya-arab ló származási lapján a 4. ősi sorban a 16 ős közül nem lehet több mint 9 arab telivér. A tenyészcél egy nagyramájú, nemes arab ló, mely hátsóként, fogatlóként mindenki számára használható, rendkívül nemes megjelenésű, vérmérsékletében, teljesítőképességében kielégíti a szabadidő és lovassportra, a táv- és vadászlovaglásra alkalmas lóval szemben támasztott követelményeket.

A cél egy bottal 150-160 cm marmagasságú, legalább 18 cm-es szárkörméretű ló, a fej legyen ék alakú, száraz, szépen formált, melyet finom feszes bőr borít, széles

homlokkal, kiugró szembolttal, kifejezett sötét színű, értelmet sugárzó szemekkel, finom orrcimpákkal, melyek izgatott állapotban szinte négyzetszerű alakot öltenek.

A fülek kicsik és kecsesek, hegyük egymás felé görbül. A nyak magasan illesztett, mérsékelt hosszúságú és ívelésű, melyet vékonyszálú sörény díszít, a mar jól izmolt, a hát középhosszú, rugalmas, mely jó kötéssel kapcsolódik a jól izmolt farhoz, magas faroktűzés, zászlós faroktartás jellemzi. Izmos, dölt lapocka és felkar, terjedelmes, tiszta, száraz ízületek. Élénk vérmérséklet, jó indulatú, tanulékony, szelíd természet, lépése energikus és gyors, ügetése lendületes, rugalmas, lebegő, szinte hangtalan, vágója kerek, gördülékeny, térnyerő legyen.

Ezen túl a bábolnai (Shagya) arab méneknek alkalmasnak kell lenniük a hazai és nemzetközi sportlőtenyésztés nemesítésére, szervezeti szilárdságának, kitartásának, teljesítőkészségének javítására.

A nemzetközi sportlőtenyésztés kiemelkedő fajtái, így a hannoveri, holsteini, trakeneni és holland sportlőtenyésztés folyamatosan használ angol telivér, kisebb mértékben Shagya-arab méneket nemesítőként, ezért a lovassportra alkalmasság vizsgálata a Teljesítményvizsgálati Szabályzat alapján fokozott jelentőségű.

A fajta egyedei középszintű szintig alkalmasak kell legyenek egy-egy sportágban, díjlovaglásban, díjugratásban, militaryban, távlovaglásban és fogatversenyezésben, a szakág követelményeinek teljesítésére. Barátságos, könnyen kezelhető természetük különösen alkalmassá teszi őket fiatal kezdő lovasok sportpályafutásának kezdetekor eredményes szereplésre, pozitív élmények megszerzésére.

Az Egyesület feladata, hogy a legjobb, legeredményesebb kancacsaládok fennmaradását biztosítsa. Ennek a feladatnak a végrehajtását megkönnyíti, hogy az állomány kancacsaládok szerinti nyilvántartása a fajta megszületése óta folyamatosan megtörténik.

Törzsek fenntartása

A párosítások elvégzésénél annak általános elvei (a küllem és mozgásbíráló, a kancák belovaglása, fogatban történő kipróbálása) mellett arra is figyelni kell, hogy az egyes törzsek jellegzetes bélyegeit kiemelkedő ősökre történő rokontenyésztéssel rögzítsük.

2. A fajtaazonosság vizsgálatának módszere, az igazolási rendje

Fajtaazonos az az egyed, amelyik a fajta valamely magyar, vagy az ISG* által elismert méneskönyvben szerepel.

A bábolnai (Shagya) arab fajtának zárt méneskönyve van.

a.) elismert az az egyed, melyek származása apai és anyai oldalon Bábolna, Mezőhegyes, Radautz valamint a Monarchia állami és magán arab tenyésztőkre visszavezethető, és amelyek egy az ISG által elismert méneskönyvben szerepelnek, vagy abba felvehető, vagy

b.) melyek anyai származása megfelel fenti követelményeknek, apai, vagy anyai oldalon a szabályzatban a WAHO által elismert telivér arab, mely a törzskönyv-

* Nemzetközi Shagya-arab Tenyésztők Társasága

zési előírás követelményeinek megfelel, és a bábolnai (Shagya) arab kancák fedezésére engedéllyel bír. Arab telivér kancák a Tenyésztési Bizottság javaslatára vétethetnek fel a Shagya-ménescönyvbe.

- c.) amelyek megfelelnek az a.) és b.) pont követelményeinek és alapvetően a 4. nemzedékben a 16 ős között legalább 7 a bábolnai (Shagya) arab. Általánosan vonatkozik ez a csikókra az 1995. születési évtől kezdődően.

A ménescönyvbe való felvétel

Az ISG javaslata a nemzeti tenyésztőszervezetek felé, hogy kancák nagysága, arab telivér vérhányada, és küllem bírálata alapján legyen fő ménescönyv, kanca ménescönyv és függelék. Tekintettel az Egyesület tagjainak tulajdonában lévő csekély egyedlétszámára, egyenlőre csak egy ménescönyvet használ az Egyesület, fontolóra véve a későbbiekben a hármas tagozódású regisztrálás lehetőségét, annak előnyeit.

A benyújtást követő 90 napon belül a Tenyésztő Bizottság minden importált egyedet megtekint és származása, külleme, igazolt teljesítménye alapján dönt arról, hogy tenyészállatként elismeri-e. A bírálat célja, hogy csak olyan egyedek kerüljenek törzskönyvi ellenőrzéssel a ménescönyvbe, amelyek minősége a fajta hazai átlagát meghaladják és hozzájárulnak annak javításához, különös tekintettel a ménekre. Kedvezőtlen döntés esetén a tulajdonos a bírálatot követő évben ismét kérheti a ménescönyvbe való felvételt. Másodszori elutasítás esetén fellebbezésnek nincs helye.

A fajta identitásán túl a kancacsaládnak az egységes örökítésben is meghatározó szerepe van. A generációk óta létező és népes kancacsaládokban a tenyésztő szempontjából kívánatos tulajdonságok megjelenésének nagy a valószínűsége. Bizonytalan származású nem rögződött génszerkezetű állományoknál, egyedeknél törvényszerűen heterogén örökítéstől kell tartani.

Ezért van az, hogy egy tenyészet átlagos típusát a kancák mindig hűebben kifejezik, mint a mének.

Középszerűen örökítő kancaállományú ménesek tenyészértékének növelését egészen kiváló mének alkalmazásával is csak hosszabb idő alatt lehetséges elérni. Megbízhatóan örökítő kancaállomány még közepes minőségű ménekkel is gyorsabb tenyésztési előrehaladást ígér.

A tudomány tehát megerősíti a kiváló tenyésztők megcáfolhatatlannak tartott állítását, miszerint a kancák legalább fele részben felelősök a tenyészanyag jó, vagy rossz tulajdonságáért, míg a mének legfeljebb fele részben határozzák meg a csikók genetikai értékét. A ménesek tulajdonképpeni tenyészértékét a kancaállomány minősége inkább tükrözi, mint a mének, és annak milyensége hosszú időre megalapozza a tenyésztés eredményességét. Ha fent nevezett kancacsaládok a kipusztulás sorsára jutnának, továbbá ha ez több kis létszámú családdal is megtörténne, az egyrészt a családra jellemző génállomány elvesztését, szegényedését, másrészt a fajtában a beltenyésztettség növekedését eredményezné.

Bábolnai (Shagya) arab kancacsaládok

143 Schmeed OA (1850) *	270 ismeretlen mezőhegyesi kanca **
216 Semrie OA (1896) *	286 er. Cserkesz (1782)
265 er. Erdélyi	449 er. Moldvai (1781)
30 Mária xx (1842)	542 er. Magyar
449 er. Moldvai (1781) *	59 er. Erdélyi (1786)
638 er. Moldvai *	592 Gratiósa (Mecklenburgi) (1803) **
70 Tifle OA (1810) *	60 Adjuze (1876) **
794 er. Moldvai (1784) *	8 Radautzi **
81 Kohaila OA (1881) *	Bint el Bahreyn OA (1898)
884 er. Moldvai (1785) *	Elissa (1874) **
215 er. Moldvai (1782) *	Radautz (ism) VII. család
Milordka (1810) *	Radautz (ism) XXXVI. család
108 Anaze	Rodania OA (cca. 1869)
13 Espagniola **	Venus OA (cca. 1890)
212 Delilah OA	Ghazieh (Al Zarka cca. 1845) **
214 Scherife OA **	97 Mezőhegyesi (1800) **
253 er. Moldvai (1783) **	27 Kokeb **

* Bábolnai Ménesben fellelhető kancacsalád

** Magyarországon kihalt kancacsaládok

Méntörzsek (Magyarországon leggyakrabban előfordulók)

Shagya (1836)	Siglavý Bagdady (1895)
Gazlan-Gazal (1840)	Dahoman (1846)
O'Bajan (1881)	El Sbaa
Siglavý (1811)	Ibrahim
Jussuf (1869)	Hadban (1890)
Kemir (1905)	Lenkoran (1891)
Koheilan (1876)	Kuhaylan Afas (1930)
Mersuch (1898)	Krzyzyk (1876)

A fajtába tartozás igazolásának rendjét az ENAR Szabályzat, illetve a Tenyésztési Szabályzat rögzíti. Kiemelendő, hogy a fentiekén túl a csikó csak tenyésztési engedéllyel rendelkező szülőktől származhat.

A fedeztetési dokumentumok a fajtaazonosság alapbizonylatai. A csikók fajtajellel történő bélyegzése, tartós megjelölése választásuk előtt, az anyjuk alatt történik (lásd IV: rész Általános rendelkezések).

3. Nukleusz állomány kijelölési elvei

A nukleusz állomány kialakítását egyesületünk már 1995-től elindította azzal, hogy állomáshelyétől és tulajdonosától függetlenül a törzsmén minősítést (Elit osztályú mén) Elit osztályú minősítést (lásd Tenyésztési Szabályzat V. rész) az a mén kap-

hat, amely után legalább két évjáratban 10 csikó elbírálható, és a tőle származó ivadékok a fajtában előrelépést, minőségi javulást mutatnak.

A Shagya-arab fajtában bábolnai nukleusz állomány kialakulását az a tény is nehezíti, hogy a fajtán belül a Bábolnán kialakult törzsek közti fenotípusos különbséget is meg kell őrizni. Ezért a Shagya, a Gazal, az O'Bajan, a Kemir, a Jussuf, a Koheilan, a Siglavy Bagdady és a Mersuch törzsek fenntartása a Magyarországi Arablótenyésztők Egyesületének feladata. Nem szabad lemondani a komoly nemzetközi sportsikereket felmutató Siglavy törzs megmentéséről sem.

A kancaállomány részéről azzal vetettük meg a nukleusz populáció alapját, hogy a kanca állományunkat négy osztályba soroltuk, és ezt folyamatosan végezzük. Az első osztály a kiváló törzskanca, az elit osztályú már ivadékaikkal is bizonyított kancák csoportja, amely egyben a törzsmén nevelő kancák csoportját is alkotja. Ez a nukleusz populáció kiemelt minősítésű csoportja.

A tenyésztésre javasolt kancák alkotják a második, a nukleusz populáció tágabb csoportját, ezek részben a kiváló elődöktől származó fiatal, ivadékaikkal még nem bizonyítottak csoportja. Ezek egyben az elit kancák utánpótlását is biztosítják.

A két csoport együtt 150-200 kancát jelent. Ezen feladat végrehajtásában a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. 35-40-es létszámú kancaállománya rendkívül fontos szerepet játszik. A Bábolnai Ménesben az elit és elit címre várományos kancákat kell elhelyezni, a várakozást nem teljesítőket értékesíteni kell, ugyanakkor a második körből felnövő elit kancákat vásárlással a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft. populációjába kell beemelni. Ez természetesen az állomány folyamatos megfigyelését, minősítését kell jelentse.

Lényeges szempont, hogy a Bábolnai (Shagya) arab nemesítéséhez időről-időre szükség van kiváló küllemű, nemes, jó mozgással és korrekt lábszerkezettel rendelkező arab telivérekre, hogy a fajta ne veszítse el az arab lóra jellemző nemességet, szépséget, szervezeti szilárdságát.

Rendkívül fontos, hogy a kiválasztás alapjául szolgáló tulajdonságok egyrészt a fajta értékét meghatározó, másrészt magas h2 értékű, tehát nagy biztonsággal öröklődő tulajdonságok legyenek.

Ezek a következők:

- típus, nemesség,
- atletikus alkat,
- korrekt lábszerkezet,
- természetes egyensúly,
- térnyerő, rugalmas, lendületes mozgás,
- tiszta ütem a mozgásban,
- nyílt, barátkozó természet,
- teljesítőkészség,
- lovagolhatóság.

A bábolnai (Shagya) arab fajta minőségi kancaállománya („elit” és „tenyésztésre javasolt” besorolású kancákat értjük ez alatt), alig éri el a génvédelem szabályai és értelmezése szerint a 200 egyedet, ami a ’kritikus’ és „veszélyeztetett” kategória határán van.

A bábolnai (Shagya) arab lófajta olyan tulajdonságokat hordoz, melyek egyetlen más lófajtában sem találhatók meg együtt, és mely tulajdonságokat a szigorú szelekció, és a vér tisztasága miatt megbízhatóan örökíti is.

A bábolnai (Shagya) arab ötvözi az arab telivér szépségét, állóképességét, szerkezeti szilárdságát, vérmérsékletét, a kiváló tanulási készséggel, jó mozgással, egészséges lábszerkezettel, és tömeges, de nem durva csontozattal, alkattal. Állóképességük mind kocsiba fogva, mind nyereg alatt kiváló, ennek köszönheti a fajta rendkívüli sikereit a távlovas sportágban.

Egyes egyedei – megfelelő kiképzés és jó lovas alatt – a ló méreteit meghazudtoló teljesítményre képes a díjugratás, és díjlovaglás területén is, tömegesebb egyedei pedig sikeresek lehetnek a fogatsportban.

Mindezen tulajdonságai miatt, valamint hosszú élettartamára tekintettel nagyszerűen szolgálja a kedvtelésből lovat tartók sportigényét, kiváltképp kedvelt a fiatal lovasok körében.

A méntörzsek fenntartása, a kancacsaládok megőrzése érdekében Egyesületünk nukleusz állománya 120 tenyészkancaát számlál, bővítése folyamatos, a kívánatos a 200 körüli egyszám lenne. 1995 óta Egyesületünk megosztja a génmegőrzés feladatát a Bábolnai Arab Ménessel, hiszen ismert gazdasági okokból egy ménes nem vállalhatja fel ezt a nem könnyű és jelentős forrást igénylő szakmai feladatot.

Közös tenyésztői programunkhoz önkéntesen csatlakozók vállalják, hogy párosítási tervük készítése során igénybe veszik a Tenyésztési Bizottság, illetve az elnökség kérését, a szelekciós munkába is együttműködnek a tenyésztőszervezettel.

A tenyésztési összefogásban, integrációban résztvevők vállalják, hogy:

- megismerik a bábolnai (Shagya) arab tenyésztés történetét, sport- és tenyésztési sikereit,
- elfogadják az Egyesület szakmai grémiumának döntését, amelyek az egykor használatos tenyésztési eljárásra, és azok elveire vonatkoznak,
- részt vállalnak a kancacsaládok és méntörzsek fenntartásában, mely a beltenyésztés elkerülése érdekében a párosítás során csak a törzsek rotációs kombinálásával érhető el,
- vállalják a csikók egységes elvek szerint történő felnevelését, lehetőleg ménesi tartásban,
- vállalják az alapszintű kiképzést,
- részt vesznek a tenyésztői megbeszéléseken, tapasztalatcserében, új tagtársak tárgyszerű tájékoztatásában,
- olyan tartási, takarmányozási, állategészségügyi körülményeket biztosítanak, melyek példát adnak az új tenyésztők számára, biztosítják a tenyészet alkalman-

kénti, vagy állandó látogathatóságát, élenjárnak az adatszolgáltatásban és a fajta jó hírének megőrzésében.

A programban résztvevők számára az együttműködés előnye, hogy tenyészetük ismertebb lesz a többinél, javul a csikók és a lóállomány minősége, így nagyobb az esély az értékesítésre.

4. Génbankban megőrzendő szaporítóanyag és genetikai minta meghatározása

A védett őshonos mezőgazdasági állatfajták genetikai fenntartásáról megjelent rendelet szerint a tenyésztési hatóság a fajták meghatározott mennyiségében történő ex situ megőrzése céljából génbankot hoz létre, és azt működteti. A megőrzendő szaporító anyag meghatározásának feladata és joga a fajtafenntartó tenyésztő szervezeté.

A források szűkösségére tekintettel az ex situ génbankban mélyhűtött tárolt szaporítóanyagok közül csak a spermátárolásnak van gyakorlati jelentősége. Ennek oka, hogy támogatás hiányában csak igen kevesen élnek a mélyhűtött sperma tárolásának, importjának, exportjának lehetőségével.

Az arab fajtacsoport ménjeinek örökítőanyaga a beltenyésztettség mutatóik miatt az ilyen jellegű beavatkozásokat rosszul tűrik, így előfordul, hogy éppen a legkiválóbb tulajdonságokat örökítő, idősebb ménektől nem lehet mélyhűtéssel szaporító anyagot tárolni.

Egyesületünk feladata, hogy forrásokat kutasson fel az ígéretes mének spermájának kellő időben, megfelelő mennyiségben történő mélyhűtésére, és azok tárolási költségének előteremtésére addig, amíg ezt a feladatot a törvényben nem szabályozzák.

5. Törzskönyvi osztályba sorolás rendje, a felderített egyedek törzskönyvbe emelésének előírásai

5.1. A teljesítményvizsgálati szabályzatnak megfelelően a ménvizsgát megkezdett, illetve már ménvizsgálával rendelkező mének részére az Egyesület Tenyésztési Engedélyt ad ki, mely az MGSZH főfelügyelője és a megyei lótenyésztési felügyelő aláírásával válik érvényessé.

Az Egyesület a fajtában tenyésztésre elismert mének listáját felállítási helyük feltüntetésével a tenyész év január 31-ig a tagok részére közreadja. Az arab telivér és a bábolnai (Shagya) arab fajtában kiemelkedő tenyészértékű méneket a tulajdonos pályázata alapján az Egyesület Tenyésztési Bizottsága javaslatára az elnökség törzsménne nyilváníthatja.

A törzsmének tenyészőjüktől és állomáshelyüktől függetlenül törzsmén nevet és a név után római törzsmén számot kapnak.

A Bábolnai Arab Ménesben ellett és ott felállított törzsmének, valamint a bérelt ménnek a hagyományoknak megfelelően törzsszámot kapnak.

5.2. A ménállomány minősítése

A tenyésztési engedéllyel rendelkező méneket az Egyesület az alábbi szempontok szerint minősíti:

- származás (kancacsalád, testvérek, féltestvérek, szülők
- küllem, mozgás, lábszerkezet, (7 szempont alapján 1-10-ig pontozva, kiegészítve leíró küllemi bírálattal)
- ménvizsga eredménye, sajátteljesítmény, versenyeredmények
- ivadékok bírálati eredményei, versenyeredményei (törzsménné nyilvánítás-hoz legalább két évjáratból min. 10 ivadék értékelése)

5.3. Ezen szempontok értékelése után az alábbi kategóriákba sorolják a méneket

1. Törzsmén (Elit osztályú) beosztást kap az a mén, mely nemcsak hordozza, de örökíti is a törzsére, vonalára jellemző értékmérő tulajdonságokat, hozzájárul a törzs fennmaradásához, és javító hatást gyakorol. A fenti szempontok mindegyikében jelentősen felülmúlja a fajta átlagát. Törzsmén címre azon mén tarthat számot, mely után legalább két évjáratban 10 csikó elbírálható, az után nyert ivadékok a fajtában számottevő előrelépést, minőségi javulást mutatnak. Törzsmén besorolást a tenyésztőtől, illetve a tulajdonostól függetlenül minden, a feltételeknek megfelelő mén kaphat. A törzsméntől a törzsménné nyilvánítást követő évben fogant, „kiváló törzskanca” és „tenyésztésre javasolt kanca” besorolású kancáktól született csikók bal nyereghelyére Shagya-arabok esetében törzsmén jelét és számát, valamint a csikószámot kell bélyegezni, mely 2003. évtől folyamatos sorszám, és így jelzi az adott mén után a kiváló törzskancákból (Elit o.) és a tenyésztésre javasolt törzskancákból (I. osztályú) született ivadékok számát. A nyereghely jobb oldalán kell változatlanul feltüntetni a születési évszámot a bal nyereghelyre kell bélyegezni. A hagyományoknak megfelelően a Bábolnai Ménesben felállított mének törzsszámot kapnak, és megőrzik a nevezéktant.
2. I. osztályú besorolást kap az a mén, mely a ménvizsgát kiemelkedő eredménnyel végezte, „kiváló”, vagy „tenyésztésre javasolt” törzskancától származik, és később, ivadékainak elbírálása után törzsmén beosztás várományosa, valamint az első három szempont alapján kiváló.
3. I/II. osztályú besorolást kap a mén, mely legalább két szempontból kiemelkedő, a törzsben való alkalmazásával a fajta, a törzs minőségének legalább szinten tartásához, a legtöbb tulajdonság tekintetében javításhoz hozzájárulhat.
4. II. osztályú besorolást kap az a mén, mely a fajta átlagát képviseli, minden kritériumnak megfelel, de használata a fajta, és a törzs szempontjából csak szerencsés párosítás esetén jelent előrehaladást
5. A mének fenti módon való osztályozását a Tenyésztési Bizottság és a tenyésztésvezető köteles elvégezni, melyet az elnökség jóváhagyása után lehet nyilvánosságra hozni. Az osztályozás évente felülbíráható, az egyes mének magasabb, indokolt esetben alacsonyabb kategóriába kerülhetnek. Különösen indokolt esetben a tenyésztési engedélyt az egyesület elnöksége alapos mérlegelés után megvonhatja.

5.4. Tenyészkanca-állomány minősítése

A tenyészkancákat az Egyesület Tenyésztési Bizottsága az alábbi szempontok szerint minősíti:

5.4.1. származás

5.4.2. küllem, különös tekintettel a típusra és lábszerkezetre (7 szempont alapján 1-10-ig pontozva, kiegészítve leíró küllemi bírálattal)

5.4.3. mozgás, sajátteljesítmény, versenyeredmények

5.4.4. ivadékok – kiváló törzskanca (legalább két csikó elbírálásával)

5.5 Ezen szempontok értékelése után az alábbi kategóriába sorolják a kancákat

- Kiváló törzskanca (Elit o.) (legalább két elbírálható ivadék után)
- Tenyésztésre javasolt törzskanca (I. o.)
- Tenyésztésre alkalmas kanca (I/II. o.)
- Tenyésztésre nem javasolt kanca

6. A párosítási terv készítésének elvei, a tenyész vonalak, családok megőrzése, a szelekció rendje

A párosítási terv készítése a tenyésztői munka legtöbb ismeretet igénylő, legnagyobb kockázatot hordozó, de egyben a kiemelkedő egyed születésének sikerét magában hordozó tevékenység. A ló tenyésztője az, aki a fedezettéskor, termékenyítéskor a kanca tulajdonosa volt.

Hazai és nemzetközi példák, valamint több évszázados tenyésztői tapasztalat, hogy a szülőknél jobb tulajdonságokkal rendelkező egyedeket azon tenyésztők tudják felmutatni, akik:

1. minden fejlődési fázisban fel tudják idézni a szülők, nagyszülők és jó esetben a további generációk küllemét, és tulajdonságait,
2. legtöbb megbízható, mérhető adattal rendelkeznek több generáció óta a párosítandó egyedekről, ebben segítenek a fényképek, filmfelvételek,
3. ismerik a fajta törzsek, a kancacsaládok történetét, örökítő képességét, hibáit, és erényeit,
4. tárgyilagosak, és jó „szemük” van a ló megítélésében,
5. mindezen információt képesek szintetizálni,
6. ha mindez együtt van, könnyebben talál rájuk a „tenyésztői szerencse”.

A ménvonalak megőrzése

A felsorolt ménvonalak megőrzése a fajta bölcsőjének számító magyarországi tenyésztők számára kiemelten fontos feladat. Az ISG európai tagországaival együttműködve, állományukat figyelemmel kísérve kell biztosítani, hogy a genetikai alapok beszűkülése ne okozzon visszafordíthatatlan károkat.

Jelen pillanatban a Kemir törzs a legveszélyeztetettebb, de kritikus a Jussuf és Siglavy Bagdady törzs ménellátottsága is, míg a Siglavy törzs hazánkban már nem lelhető fel.

Kancacsaládok tekintetében fontos a tenyésztőkkel való együttműködés, sajnos a gyakori tulajdonos változás lehetetlenné teszi a tervszerű tenyésztőmunkát. A legjobb kanca családjaink csak akkor maradnak fenn, ha továbbra is állami ménes gondoskodik fennmaradásukról.

Az állomány szelekciója

A mén és kancák szelekciója során nem hagyhatjuk figyelmen kívül a tenyésztői szabadságot, a tulajdonjoggal járó jogokat, valamint a piaci környezetet. Egyesületünk tagjainak felhatalmazásából a „Teljesítményvizsgálati Szabályzat” rendelkezik a mén és kancák szelekciójáról, és törzskönyvi osztályba sorolásáról.

7. Az apaállat használat szabályai

Tenyésztésre csak fedezettési engedéllyel rendelkező mén használható. A mén használatáról a Tenyésztési Szabályzat V. rész „Általános rendelkezések” szól.

8. Az adott fajta génkészletének felderítése és hasznosítása

A fajta zárt törzskönyvből adódóan csak azt tekinti az Egyesület fajtába tartozónak, amelyek megfelel a II. rész 1. pont a, b, c, pont előírásának.

A fajta teljes állománya ismert, további felderítés nem lehetséges.

9. Az országos állattenyésztési adatbankba küldés módja és rendje

A központi adatbankba fogadás módját a LÓ ENAR útmutató tartalmazza, amelyik melléklete a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter többször módosított 29/2000 (VI. 19) FVM rendeletének. A LÓ ENAR útmutatóban nem szabályozott esetekben a fajtáról gyűjtött értékmérő tulajdonságokat, egyéb információkat a tenyésztő szervezet az OMMI, illetőleg a Magyar Lovas Szövetség rendelkezésére bocsátja a központi adatbankkal kompatibilis adathordozón. Lásd: 64/2003 (VI. 16.) FVM, 47/2005 (V. 23.) FVM 110/2013. (IV. 9.) korm. rendelet.

10. A tenyészállat-forgalmazás, export és import szabályok

Ebben a vonatkozásban mindenek előtt a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 129/2004. (VIII.25.) FVM rendelete – melyet a 84/2007 (VIII. 10.) FVM, illetve a 28/2010. (XI. 9.) rendelettel módosítottak – (a tenyészállat, illetve szaporító anyag behozatalának és kivitelének szakmai előírásairól) az irányadó.

Jelenleg nincs lehetőség arra, hogy bármely egyed értékesítését a tenyésztőszervezet megakadályozza, esetleges elővásárlás pedig a források szűkössége miatt nem életszerű.

A nukleusz állomány kialakításánál, vagy azzá nyilvánításánál rögzíteni szükséges, hogy az egyedek külön-külön is nemzeti értéket képviselnek, és mint ilyenek nem kerülhetnek felszámolásra, külföldre nem értékesíthetők, tönkre nem tehetők. Egyidejűleg megjegyzendő azonban a tenyésztőszervezet behatárolt lehetősége. Törvényi felhatalmazás nélkül az exportot nem tilthatja meg. Az importra a fajta-azonossági elvek érvényesek (lásd: Általános szabályok).

11. Az in situ (szükség esetén az ex situ) tartás ajánlott feltételei, szükséges állomány-méretek

In situ génmegőrzésről beszélünk, ha a megőrzendő génbank több élő állomány-

ból áll. Az in situ tartás a tenyészállatoknak abban a környezetben történő tartását jelenti, ahol az adott fajtára jellemző tulajdonságok rögzültek.

A bábolnai (Shagya) arab kialakulásában jelentős szerepet játszott a kezdetben Mezőhegyes, Radautz (Rádóc), majd az Udvari Haditanács rendelete után Bábolna, de később szinte az egész Kárpát-medencében folyt tenyésztés (Nyírség, Szabolcs-Szatmár, Somogy, Komárom megye).

Mindez azt jelenti, hogy Magyarország teljes területe és természetföldrajzi környezete in situ tartási helynek tekinthető.

Ebben a természetföldrajzi környezetben őrizhető meg a fajta értékmérő tulajdonságai a legsikeresebben. A Shagya-arab tenyésztésben sikeres európai országok, főleg a német nyelvterület országai közül Németország északi részén a bőséges takarmányozásnak, a fehérjében gazdagabb legelőknek köszönhetően lényegesen nagyobb rámájú, erősebb csontozatúvá vált a fajta, ezért törekedni kell arra, hogy az onnan bekerült egyedek párosításakor visszanyerjük az arab jelleget, a szikár, acélos szervezetet, és a felneveléssel sokszor javítható kitartást, keménységet. Nagy kiterjedésű legelők (legalább 10 ha egyben) nélkül nem tenyészthető jó ló, így a sok mozgást igénylő bábolnai (Shagya)arab sem.

Különösen jó a változatos domborzatú hegyi legelő, ahol a fűfélék természetes ásványianyag tartalma szinte kiegészítés nélkül képes nyári időszakban kielégíteni a ló igényét. Megfelelő legelőterület hiányában szükségmegoldásként javasolt nagy kerületű jártató karám építése (legalább 600 m hosszú, 12 m széles).

Méncsikókat csak csoportosan nevelhetünk eredményesen, lehetőleg évjáratonként.

Ex situ tartás

A lótenyésztés hazai helyzetét, kutatási bázisok hiányát tekintve nem lehetséges megoldás. Spermabank létrehozása indokolt, de nem kielégítő, csak kiegészítő megoldás.

12. A vágóállat fajtához tartozás igazolásának rendje

A vonatkozó rendelkezések szerint lehet a lovat élelmezési célra hasznosítani.

13. A tenyészet felszámolás esetén követendő szabályok

Célszerű lenne törvényben garantálni, hogy a nukleusz tenyészetek nemzeti kincset képviselnek, s mint ilyenek nem kerülhetnek felszámolásra, külföldre nem értékesíthetők, tönkre nem tehetők.

Amennyiben a nukleusz tenyészetként kijelölt állomány állami tulajdonban van, az állam azt nem adhatja el. Természetesen nem vonatkozhat e megkötés a létszám feletti egyedek hazai, vagy külföldi értékesítésére.

Magántulajdonú, nem nukleusz tenyészet kilátásba helyezett értékesítése, felszámolása esetében a tenyésztőszervezet törvényi szabályozás és források hiányában csak a hazai tenyésztők tájékoztatásával, tenyésztésszervezéssel veheti elejét a géntartalék beszűkülésének.

III. rész

Azon fajták, melyek fajtaelismerésre irányuló engedélyeztetését Egyesületünk megkezdte, de az egyes fajták elismeréséhez szükséges legkisebb létszám hiánya miatt azok engedélyét a Tenyésztési Hatóság visszavonta. (123/2005.(XII.27.) FVM rendelet) Az arab, arabfélvér, anglo-arab (A, AF, AA) egyedek jelölése a jövőben a 110/2013. (IV.09.) számú Kormányrendelet 3 § (1) pontja alapján transzponderrel történik.

Tekintve, hogy korábban az ideiglenes fajta elismerés keretében rendelkeznek még lovak „A, AF, AA” bélyegzéssel tenyésztési szabályzatunk tájékoztató jelleggel közli ezen lovak tenyésztési kritériumait.

3.1. Arab

Bélyegzése: A

a) Az Arab fajtába tartoznak azon lovak, melyek negyedik ősi sorában található 16 ős közül 14 elismert bábolnai (Shagya) arab (lásd a 2.1. pontot) vagy elismert arab telivér (lásd az 1.3. pontot),

b) amelyek öt ősös származási lapján nincs ismeretlen ős

Az Arab törzskönyvezési szabályai megegyeznek a bábolnai (Shagya)-arab szabályaival, nyilvántartásuk a bábolnai (Shagya)-arab méneskönyv függelékeként jelenik meg.

3.2. Tenyésztési eljárás

A Shagya-arab és az arab tenyész célját tisztavérű tenyésztés útján kívánják elérni. A szelekció származás, küllem és teljesítmény alapján történik.

3.3. Arab félvér

Bélyegzése: AF

Arab félvérként ismeri el az Egyesület mindazokat a lovakat, melyek negyedik ősi sorában a 16 ős közül 8 megtalálható valamely elismert arab telivér vagy Shagya-arab méneskönyvben, és amely negyedik ősi sorában nincs ismeretlen ős. A második vagy harmadik generációban ismeretlen ősrel rendelkező arab félvérek csak előtörzskönyvbe kerülhetnek. Az arab félvér törzskönyvezési szabályai megegyeznek az arab telivér és a Shagya-arab szabályaival, nyilvántartásuk a Shagya-arab méneskönyv függelékeként jelenik meg.

3.4. Anglo-arab

Bélyegzése: AA

Anglo-arabként törzskönyvezhető az az ménék és kancák, melyek negyedik ősi sorában a 16 ős közül legalább tíz arab telivér, arab, bábolnai (Shagya) arab, anglo-arab vagy angol telivér található, valamint a 16 ős között nincs ismeretlen származású egyed.

Az arab és angol vérhányad külön-külön mindenkor legalább 12,5 %-ot kell kitegyen.

A méneknekél kívánatos, hogy bottal mérve legalább 160 cm-es, a kancáknál 158 cm-es magasságot érjék el.

Az angol telivér kancáknak legalább 158 cm-es marmagasságúnak kell lenni, hogy felvehetők legyenek a méneskönyv függelékébe.

Elismertek az anglo-arabként mindazon egyedek, melyek ugyan méretüknél fogva nem érik el a kellő magasságot, de valamely lovassportágban az országos bajnokságban 1-10. helyezést értek el, és küllemi bírálati átlagpontszámuk legalább 7,0.

3.5. Osztályozás, bírálat

A lovak bírálata arra hivatott, hogy tájékoztassa a tenyésztőket a megkívánt tenyészcélról. Bábolnai (Shagya) arabok számára a 10-es rendszer terjedt el és ez használandó.

Osztályzatok:

10. kitűnő	5. elégséges
9. nagyon jó	4. hiányos
8. jó	3. meglehetősen rossz
7. elég jó	2. rossz
6. kielégítő	1. nagyon rossz

3.6. Elhullott kancák utólagos felvétele a törzskönyvbé

Az elhullott kanca utólagos felvételére lehetőség van, ha az illető kanca az időpont előtt, melyen a csikó születése évében a felvételre bemutatható lett volna, elhullott. Ez a lehetőség csak az utoljára született csikó származási lapjának kiállítására szolgál. A tulajdonosnak kell bizonyítania, hogy az elhullott kanca a csikó anyja volt. A lótenyésztési felügyelő esetenként határoz arról, hogy az utólagos felvétel melyik tenyésztési részlegbe történjék.

IV. rész

Általános rendelkezések

4.1. A tenyésztés ellenőrzésének általános feltételei

A Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete Tenyésztési Szabályzata a NÉBIH megbízása alapján a 28/2010. VM rendelet és a 110/2013. (IV. 09.) Kormányrendelettel együtt hatályos.

Tenyészállomány:

A tenyészlőként való bejegyzés akkor történik meg, ha a tulajdonos megküldte az esedékes *állományjelentés-párosítási terv nyomtatványt, és tagsági viszonyral rendelkezik.* Arab telivéreknél a tenyészállományként felvett lovak regisztrációjának előfeltétele az előzetes vércsoport vizsgálat vagy a DNS vizsgálat.

Származásellenőrzés:

Shagya araboknál a tenyészmének esetében kötelező, míg a tenyészkancaik és ivadékaik esetében 2014-től kötelező a DNS vizsgálattal történő származásellenőrzés.

Tenyésztésre csak azon mén használható, amelynek származási lapját az MGSZH „tenyésztésre alkalmas” záradékkal látta el, nyilvántartásában szerepel, tartóját a fedezetési okmányokkal ellátta és az állategészségügyi feltételeknek megfelel.

A mének tenyésztésben történő alkalmazhatóságát az MGSZH és a Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete évente bírálja felül és az alábbiak szerint minősíti:

Mesterséges termékenyítésre használható (M)

Kivételesen, kizárólag a tulajdonos saját állományára (zárt tenyésztésben) használható, elnöki döntés alapján:

(S)

A fedezőmén besorolástól eltérő használata esetén a mén csikóit ismeretlen származásúnak kell tekinteni.

- 4.2. Külföldi tulajdonban álló, Magyarországra tenyésztési szándékkal behozott arab mének fedezetési engedélyét az Egyesület külön eljárás során adja ki. Ennek alapfeltétele, hogy a mén a származási országban tenyésztési engedéllyel, DNS vizsgálati eredménnyel, a megfelelő export okmányokkal rendelkezzen. Az Egyesület fenntartja magának a jogot, hogy a Tenyésztési Bizottság véleménye alapján a hazai tenyésztési színvonal megőrzése érdekében korlátozza a mén tenyésztési jogosultságát.

A hábolnai (Shagya)-arab fajtában fedezhetnek mindazon bábolnai (Shagya)arab mének melyek eredményes ménvizsgát tettek és az adott tenyészévre fedezetési engedéllyel rendelkeznek, valamint azon arab telivérek, melyeket a ménvizsga bizottság a tulajdonos külön kérésére arra alkalmasnak ítélt.

- 4.3. Az Egyesület elnöksége kidolgozta az arab-fajtacsoportban fedezetési engedélyért folyamodó mének és ménjelöltek teljesítményvizsgálatának egy újabb, objektív vizsgálati módszerét, mely jól megfelel az arab ló értékmérő tulajdonságának elbírálásához. A küllemi bírálatok eredményén felül a hangsúly a Shagya-arab fajtánál a díjugratás, díjlovaglás, távlovaglás, távhajtás, military (cross) kipróbáláson, az arab telivérek esetében a fentiek felül a rövid- és hosszú távú állóképesség vizsgálatához galoppverseny eredményen, távlovaglásban, távhajtásban történő kipróbáláson van (lásd: Sajtáteljesítmény vizsgálati Szabályzat).
- 4.4. Eljárás nem törzskönyvezett mén előfordulásakor a fedezetési állomáson vagy egy kancatulajdonosnál.

Amennyiben egy fedezetési állomáson egy az egyesület méneskönyvébe fel nem vett két évesnél idősebb mén áll, úgy indokolt esetben a törzskönyvezendő csikó

származásának biztosítására a tenyész-igazolvány vagy azonossági igazolás kiállítására elõtt a MLOSZ vagy az Egyesület a vércsoport meghatározás által történõ szûrópróbaszerû ellenõrzést követelhet. A költségeket a méntulajdonos viseli, ha ennek alapján a fedeztetési jegyen objektív hamis adatokat mutattak ki.

Ha egy kancatulajdonosnál egy, az egyesület méneskönyvébe fel nem vett mén áll, úgy a nála született csikók vércsoport meghatározása követelhetõ meg, amennyiben hamis adatok közlésének gyanúja merül fel. Ha a gyanú beigazolódik, a költségeket a kancatulajdonos viseli.

4.5. A méntartó felelõssége

A méntartó köteles ménjét úgy tartani, hogy a méneskönyv elõírásainak megsértése kizárható legyen. Ellenkező esetben feltételezhetõ, hogy nem biztosított a kifogástalan tenyésztõi munka. Adott esetben a lótenyésztési felügyelõnek kell az Egyesületet haladéktalanul értesíteni. Ez vonatkozik arra is, ha a méntartó a kancatulajdonost nem megfelelően tájékoztatja, nem törõdik a higiénias rendszabályokkal vagy a rendes méntartás más alapvetõ elõírásaival. A mén minden tulajdonos- és tartózkodási helyváltozását egy hónapon belül be kell az Egyesületnek jelenteni. Ugyanez érvényes arra az esetre is, ha a mén elhullik vagy más módon kikerül a tenyésztésbõl.

4.6. Az adott tenyésztésre érvényes fedeztetési engedéllyel rendelkező ménekrõl azok állomáshelyérõl az Egyesület a fedeztetési idenyt megelőzően kimutatást készít, melyet az Egyesület tagjai részére idõben megküld.

4.7. 1994. január 1. után az Egyesület csak azon arab telivér és Shagya-arab ménék ivadékai számára állít ki exporthoz származási okmányt, melyek vércsoportvizsgálatát valamely, a WAHO Requirements for Establishing and Keeping a Stud Book-ban közölt vércsoportvizsgálati laboratóriumban végezték. Valamely mén csak akkor fedezhet Shagya-arab és arab telivér kancát, ha elsõ fedezésük elõtt rendelkezésre áll vércsoportjuk érvényes meghatározása és a származás ellenõrzés a szülõk DNS vizsgálata útján, amennyiben azok még életben vannak.

A **DNS alapú származásellenõrzést** a tulajdonos költségére végzik el. Államilag hitelesített DNS vizsgálatot és a szülõk, (amennyiben még élnek) származásellenõrzést el kell végezni valamennyi csikó és tenyészlõ esetében, amelyet külfõldrõl hoztak be.

4.8. A törzskönyvi nyilvántartáshoz, a fedeztetés, termékenyítés adatainak pontos vezetését a mén tartójának kötelessége végezni a vonatkozó törvényi szabályozás alapján.

Fedeztetés, termékenyítés adatait a fedeztetési jegyzõkönyvben kell rögzíteni, a fedeztetési díj befizetése után a kancatulajdonos példányt kap a Fedeztetési (termékenyítési) jegyzõkönyvbõl.

Mesterséges termékenyítéskor a szabályzatban foglaltak alapkövetelménynek tekinthetõk.

Az arab telivérek esetében a WAHO előírásainak betartása mellett állíthatók ki a származási okmányok, ezek pedig:

Ha a művi termékenyítés technikáját használják, minden kanca és mén DNS vizsgálatát el kell végezni a fedeztetés végrehajtása előtt.

Tekintet nélkül az alkalmazott fedeztetési módszerre, ha egy tenyésztő kancáját át kell párosítani egy fedeztetési idényen belül, 42 napnak kell eltelnie a másik ménnel történő fedeztetés között.

Évente beküldendő nyilvántartások:

Minden arab ló tulajdonosának be kell küldenie az éves állományjelentő lapot, ami egyben párosítási terv is, melyen felsorolja a tulajdonában lévő összes nyilvántartott kancát, mént, heréltet és évjáratú csikót. Ezt az éves jelentést részletesen elkészítve még a folyó év március 1-ig, illetve a tagfelvételkor meg kell küldeni az Egyesületnek.

További nyilvántartás:

Méntulajdonosok részéről: Minden arab mén tulajdonosának, ill. a fedeztetési állomás vezetőjének, akinek a ménje a tenyésztési idényben arab kancát fedezett, legyen az akár saját tulajdonú, akár idegen kanca, a tenyésztési idény végén ki kell állítani az Egyesület, mint regisztrációért felelős szerv felé egy ménjelentést. Ezt a jelentést a méntulajdonos a saját nyilvántartása alapján készíti el. Minden évben minden ménről külön jelentés szükséges. Ha a mén az adott tenyésztési idényben nem csak egy helyen állt, akkor tenyésztési helyenként kell a jelentést összeállítani.

A fedeztetési jelentésnek tartalmaznia kell:

1. A mén nevét és nyilvántartási számát.
2. A fedeztetett kancák nevét és nyilvántartási számát.
3. A kancák fedeztetéskori tulajdonosának nevét.
4. A fedeztetés dátumát.
5. A fedeztetés módját (természetes, mesterséges, embrió átültetés).
6. Sperma export esetén a kanca/k nevét, mely/eknek a spermát szánják, a kancatulajdonos/ok nevét és lakhelyét. Tengeren túlra exportált sperma esetén a képviselő nevét és címét, valamint a hozzá érkező műszalmák számát.
7. Tenyésztési idényen belüli ménváltás esetén az adott tenyésztési idényben használt összes mén nevét.

A jelentést a méntulajdonos, vagy meghatalmazottja írja alá. Ha a méntulajdonos nevében meghatalmazottja fog eljárni, akkor erről a méntulajdonosnak előzetesen írásban kell tájékoztatnia az Egyesületet. A méntulajdonos és meghatalmazottja aláírását be kell jelenteni az Egyesülethez. Bérelt mén esetén mind a mén tulajdonosa, mind pedig bérlője alá kell, hogy írják a jelentést.

Kancatulajdonosok: A regisztráció munkáját nagyban megkönnyíti, ha a kancatulajdonosok éves jelentést készítenek a tenyésztési eredményekről. E jelentés-

ben fel kell tüntetni azt is, ha a kanca nem volt fedeztetve, nem vemhesült, elvetélt, ? mént, kancát vagy ikreket vetélt-e, ? a halva született csikót, valamint azt is, ha megellett, de a csikó nyilvántartásba vétel előtt elpusztult, mivel mind ezekre az adatokra szükség lesz a következő méneskönyvhöz.

4.9. Párosítás

Valamennyi, az Egyesület tagjai tulajdonában álló kancáról, melyet az adott tenyésztési évben a tulajdonos fedeztetni kíván párosítási tervet kell készíteni, és azt március 1-ig az Egyesület címére meg kell küldeni.

A párosítási terv egy szándéknyilatkozat, melyben a kanca tulajdonosa közli a Méneskönyv vezetőjével, hogy az adott tenyésztési évben kancáját mely ménnel kívánja fedeztetni. A szakszerű párosításhoz az Egyesület a tenyésztő kérésére szakmai segítséget nyújt.

4.10. Fedeztetés

A fedeztetési időny február 15-től június 30-ig, az őszi fedeztetési időny október 1-től november 30-ig tart. A magánmének tulajdonosai és bérlői ettől eltérhetnek. A friss spermás ill. mélyhűtött spermás termékenyítésből származó csikókat az Egyesület elismeri, ha a termékenyítés körülményei a Tenyésztési Szabályzatnak megfelelőek.

A fedeztetési módtól függetlenül, ha a tenyésztő a fedeztetési időnyben úgy döntene, hogy mént vált, erről értesítenie kell a nyilvántartást és a megszületett csikót azonosítási vizsgálatnak kell alávetni, hogy bizonyossággal megállapítható legyen, melyik mén az apa.

4.11. Ellés, a született csikó nyilvántartása

Az a csikó kerülhet a Shagya-arab, illetve az arab telivér méneskönyvbe a későbbiekben bejegyzésre, amely párosítását a tenyésztője bejelentette.

A határidő be nem tartása esetén külön eljárási díjat kell fizetni.

4.12. A fedeztetéseket a fedeztetési időny zárásakor a párosítás alapján a törzskönyvező szervezet képviselője jelenti be az Egyesület Méneskönyv vezetőjének. Amennyiben a fedeztetés a párosítástól eltérő ménnel történt, úgy azt a tenyésztő köteles bejelenteni.

A kanca ellését a tulajdonos 30 napon belül köteles bejelenteni az e célra rendelkezésre bocsájtott, a fedeztetési jegyről letéphető ellésbejelentő lapon, az MLOSZ-nek valamint az Egyesület felé a „Csikózási jelentés” nyomtatványt kell megküldenie.

Ellések:

A csikózási jelentésnek tartalmaznia kell az ellés dátumát, az igazolt fedeztetésből származó csikó nemét, színét, jegyeit és javasolt nevét.

Az Egyesület méneskönyv-vezetője az ellésbejelentések sorrendjében elkészíti a csikónyilvántartást, melyet a területileg illetékes törzskönyvező szervezetnek a bélyegzés gyakorlati lebonyolítására minden év augusztus 1-ig megküld.

Jelentkezés regisztrációra (minden fajtacsoportban):

A jelentkezési lapot a ló azonosító okmányával a tenyésztőnek vagy a tulajdonosnak kell benyújtania az Egyesülethez.

Csikók esetében a bejelentést a választás vagy a csikó hat hónapos kora előtt kell megtenni. A regisztrációs jelentkezési lap hitelességét a kérelmező aláírásával igazolja, miután megadta az alábbi adatokat:

Név:

Születési idő:

Nem:

Szín:

Azonosítás: – általában rajz és szöveges leírás –

A szülők neve és regisztrációs száma:

A tenyésztő neve:

A tulajdonos, ill. az összes korábbi tulajdonos neve (ha volt ilyen).

Minden csikó még hat hónapos kora előtt nyilvántartásba kell kerülnön. A csikózást követő egy éven belül az összes regisztrációval kapcsolatos okmány benyújtása meg kell történjen.

4.13. A csikók tartós egyedi megjelölése

a) A csikókat az azonosíthatóság érdekében választási korban tartósan meg kell jelölni. A bélyegzés a lótenyésztési felügyelők feladata, melyre az Egyesület kéri fel őket, átadva részükre a csikónyilvántartást. A bélyegzéskor kell ellenőrizni a 1. sz. mellékletben közölt „Csikózási jelentés”-t.

Csikóbélyegzést az alábbi feltételek megléte esetén szabad elvégezni:

A WAHO előírása az azonosítással kapcsolatban az, hogy az elsődleges azonosítást a választás előtti csikó rajzos és szöveges leírásával kell elvégezni, melyet származásigazolás céljából egy vércsoport vizsgálat vagy DNS vizsgálat kell kövessen.

– arab telivér csikót csak a vércsoportvizsgálaton, vagy DNS vizsgálaton alapuló származás ellenőrzés után lehet bélyegezni,

– a csikót és az anyját a bélyegzésre együtt kell felvezetni

– ha a kanca fedezetése vagy mesterséges termékenyítése a kirendeltségek-nél a fedeztetési jegyzőkönyvben megtalálható, amit a csikó tulajdonosa a fedeztetési jeggyel igazol ? kettős apaságú csikók pontos származását bélyegzés előtt vércsoportvizsgálattal megállapították

– mesterséges termékenyítésből származó csikónál a származás vércsoportvizsgálattal való azonosítása kötelező. Ha az azonosítást nem lehet elvégezni, akkor a csikót ismeretlen apaságúnak kell tekinteni.

Ha a fenti feltételek nem teljesülnek, akkor a csikót az ismeretlen származású lovak bélyegzési szabályai szerint kell megjelölni, ezért kétes azonosságú csikót a vérvizsgálati eredmények kézhezvétele előtt bélyegezni nem szabad.

- b) A csikó tartós transzponderrel történő megjelölésére és bélyegzésére 4-8 hónapos korban kerül sor, az illetékes törzskönyvező szervezet által, mely a szolgáltatást az Egyesület megrendelésére végzi.
- c) Az Egyesület által regisztrált csikókat az alábbiak szerint nyereghelyen kell bélyegezni:

A nyereghely bal oldalára kell bélyegezni a fajtajelet, mely:

az Arab telivéreknél AT

a Shagya-araboknál Sh

~~az Arab lónál A~~

~~az Arab félvérnél AF~~

~~az Anglo-araboknál AA~~

alá pedig a csikónyilvántartás évente 1-el kezdődő folyószámát, a nyereghely jobb oldalára pedig a születési évszám utolsó két számjegyét.

Amennyiben a csikó szeptember 1-je után született, úgy a születés két utolsó számjegye alá egy vonást kell bélyegezni, amely jelzi, hogy őszi csikóról van szó. Importált lovak esetében a származási országban szokásos tartós megjelölést, bélyegzést, tetoválást, leírást az Egyesület méneskönyvvezetése elfogadja.

Nem törzstenyészetek, magánlótenyésztők számára is lehetőséget biztosít az Egyesület, hogy ménesük jelét használják, amennyiben legalább 3 éve folyamatosan, legalább öt tenyészkanccal folytatnak tenyésztést, azt a jelet az Elnökség elfogadta, és engedélye alapján bejegyezte. A bélyegzővasat a tulajdonos készítteti el a szabványnak megfelelően.

A ménesjelet lehetőleg a nyeregtáj jobb oldalára a születési évszám elé kell bélyegezni. A ménesjelnek nincs szerepe az azonosításban, de azt az okmányokon fel kell tüntetni.

4.14. Arab vérségű csikók elnevezése

A törzstenyészetek elnevezési rendszerüket folytatják.

A hagyományok tisztelete arra kötelez, hogy a Shagya arab ménék elnevezése során a törzsmének folyamatos római számmal jelölt nevet kapjanak. Pl.: Gazal XIV tm (előtte Gazal XI?4).

Valamennyi bábolnai (Shagya) arab Méneskönyv által elismert méntől származó csikó kettős nevet kap, melynek első tagja a törzs, a második tagja az ő saját használati neve (pl.: Gazal Csillag, Shagya Pompás, Koheilan Kenitra stb.)

Törzstenyészetek és védett ménes elnevezés esetén a tenyészet nevét a törzskönyvi név előtt kell használni (pl.: Répáspuszta O'Bajan-14).

Arab, arab félvér, angloarab fajtájú ménék elnevezésénél a mén születésének helye kerül a használati név elé (pl.: Tőponár Farag Hintás).

Arab telivérek esetében a WAHO ajánlását elfogadva egyedi neveket kell adni. A nagyobb tenyészetek, pl. Bábolna, vagy Pelsonius Ménes az arab telivérek ne-

ve után egy nagy „B”, vagy nagy „P” betű írásával különböztetik meg az ott tenyésztett lovakat. (Emiratus B, Teyszir B, Taleb P stb.)

A tenyésztők az általuk javasolt nevet a csikózási jelentésen (lásd 1. sz. melléklet) terjesztik elő, mely nem lehet hosszabb 20 karakternél.

A névjavaslat végleges elfogadása az ismétlődés elkerülése miatt a törzskönyvvezető joga, az a csikóbélyegzési jegyzőkönyv szerint történik. (lásd 2. sz. melléklet)

Célszerű, ha a csikó nevéből következtetni lehet annak fajtájára, kezdőbetűjében vagy hangulatában, az anya nevével kapcsolatba hozható.

A névjavaslatot felül kell bírálni, ha:

- a név védett,
- valamely hazai lófajta, vagy ismert törzs neve,
- személyeket vagy jó ízlést sért,
- 20 betű karakternél hosszabb
- több van belőle.

Nevek:

- a) Az arab csikókat az arab méneskönyvbe való felvételt megelőzően a származási országban kell elnevezni. A névnek az adott ország méneskönyvében egyedinek kell lennie. Nem fogadható el olyan név, mely már egy hazai tenyésztésű ló neve és emiatt feltehetően zavart okoz, vagy olyan sem, mely vállalási vagy szociális okból nem megfelelő. Ha egy hazai ló egyszer már felvételre került a méneskönyvbe, semmilyen feltétellel sem kerülhet sor neve megváltoztatására. A név nem lehet hosszabb 20 karakternél, a szóközöket is beleértve. Importált lovaknál a név után, zárójelben szerepeltetni kell a származási ország ISO kódját is az áttekinthetőség végett. Ez különösen fontos, ha az importált ló neve megegyezik egy hazai tenyésztésű ló nevével.
- b) Arab telivéreknél a név részeként nem megengedett számok és számot tartalmazó utótagok használata. Célszerű a csikóbejelentőn három javasolt névváltozat számára helyet hagyni. Az egyszer már nyilvántartásba vett nevet sohasem lehet megváltoztatni. Az importált lovaknak sem adható új név sem a nyilvántartásban, sem a méneskönyvben.

Az egyetlen kivételes eset, amikor egy regisztrált név megváltoztatható, az olyan importált ló esetében lehetséges, amikor a név fordítása az új ország nyelvén vállalási vagy szociális okból elfogadhatatlan. Azonban ilyen esetben is engedélyt kell kérjen a névváltoztatásra az importáló ország regisztrációs hatósága a lovat születésekor regisztrált ország hatóságától. Az új nevet ezután úgy kell a méneskönyvben közzétenni, hogy kövesse azt a születéskori név.

Néhány ország engedélyezi, hogy a lovak a nyilvántartott névtől eltérő néven versenyezzenek. Ezeket a versenyneveket nem szabad feltüntetni sem a regisztrációs igazoláson, sem pedig a méneskönyv nyilvántartási részében, azonban függelékben megengedett a versenynevek lista formájában való közzététele.

4.15. Származási lap kiállítása

A származási lapot a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége állítja ki a tulajdonos kérésére és költségére.

A kitöltött származási lapot és, vagy lóútlevelet a Lóútlevél Iroda állítja ki, és azt a az NÉBIH, mint hatóság hitelesíti.

Bármely ló méneskönyvbe való felvételének feltétele, hogy a tulajdonos tagja legyen az Egyesületnek.

Tulajdonosváltás (minden fajtacsoport esetében):

Minden belföldi tulajdonosváltást hivatalosan rögzíteni kell. A ló eladásakor a az eladó köteles az eladás időpontját, a vevő nevét és címét megküldeni az Egyesülethez. Ha ez megérkezett, az Egyesület a tulajdonos változást rögzíti a méneskönyv számára. A vevő felelőssége, hogy meggyőződjék arról, megkapta-e a megfelelő regisztrációs okmányt és a származási igazolást, valamint hogy az abban feltüntetett leírás megfelel-e a lónak. Adásvételi szerződés esetén értesítenie kell az Egyesületet.

V. rész

Tenyészmének, tenyészkancák minősítése, tenyészménné nyilvánítás rendje

(Érvényes: 2003 január 1-től)

- 5.1. A teljesítményvizsgálati szabályzatnak megfelelően a ménvizsgát megkezdett, illetve már ménvizsgálával rendelkező mének részére az Egyesület Tenyésztési Engedélyt ad ki, mely az OMMI főfelügyelője és a megyei lótenyésztési felügyelő aláírásával válik érvényessé.

Az Egyesület a fajtában tenyésztésre elismert mének listáját felállítási helyük feltüntetésével a tenyésztési év január 31-ig a tagok részére közreadja. Az arab telivér és a bábolnai (Shagya) arab fajtában kiemelkedő tenyészértékű méneket a tulajdonos pályázata alapján az Egyesület Tenyésztési Bizottsága javaslatára az elnökség törzsménné nyilváníthatja

A törzsmének tenyésztőjüktől és állomáshelyüktől függetlenül törzsmén nevet és a név után római törzsmén számot kapnak.

- 5.2. A ménállomány minősítése

A tenyésztési engedéllyel rendelkező méneket az Egyesület az alábbi szempontok szerint minősíti:

- származás (kancacsalád, testvérek, féltestvérek, szülők)
- küllem, mozgás, lábszerkezet, (7 szempont alapján 1-10-ig pontozva, kiegészítve leíró küllemi bírálattal)
- ménvizsga eredménye, sajátteljesítmény, versenyeredmények

– ivadékok bírálati eredményei, versenyeredményei (törzsménné nyilvánításhoz legalább két évjáratból min. 10 ivadék értékelése).

5.3. Ezen szempontok értékelése után az alábbi kategóriákba sorolják a méneket:

1. Törzsmén (Elit osztályú) beosztást kap az a mén, mely nemcsak hordozza, de örökíti is a törzsére, vonalára jellemző értékmérő tulajdonságokat, hozzájárul a törzs fennmaradásához, és javító hatást gyakorol. A fenti szempontok mindegyikében jelentősen felülmúlja a fajta átlagát. Törzsmén címre azon mén tarthat számot, mely után legalább két évjáratban 10 csikó elbírálható, az után nyert ivadékok a fajtában számottevő előrelépést, minőségi javulást mutatnak. Törzsmén besorolást a tenyésztőtől, illetve a tulajdonostól függetlenül minden, a feltételeknek megfelelő mén kaphat. A törzsméntől a törzsménné nyilvánítást követő évben fogant, „kiváló törzskanca” és „tenyésztésre javasolt kanca” besorolású kancáktól született csikók bal nyereghelyére Shagya arabok esetében törzsmén jelét és számát, valamint a csikószámot kell bélyegezni, mely 2003. évtől folyamatos sorszám, és így jelzi az adott mén után a kiváló törzskancákból (Elit o.) és a tenyésztésre javasolt törzskancákból (I. osztályú) született ivadékok számát. A nyereghely jobb oldalán kell változatlanul feltüntetni a születési évszámot a bal nyereghelyre kell bélyegezni a hagyományoknak megfelelően.
2. I. osztályú besorolást kap az a mén, mely a ménvizsgát kiemelkedő eredménnyel végezte, „kiváló”, vagy „tenyésztésre javasolt” törzskancától származik, és később, ivadékainak elbírálása után törzsmén beosztás várományosa, valamint az első három szempont alapján kiváló.
3. I/II. osztályú besorolást kap a mén, mely legalább két szempontból kiemelkedő, a törzsben való alkalmazásával a fajta, a törzs minőségének legalább szinten tartásához, a legtöbb tulajdonság tekintetében javításhoz hozzájárulhat.
4. II. osztályú besorolást kap az a mén, mely a fajta átlagát képviseli, minden kritériumnak megfelel, de használata a fajta, és a törzs szempontjából csak szerencsés párosítás esetén jelent előrehaladást
5. A mének fenti módon való osztályozását a Tenyésztési Bizottság és a tenyésztésvezető köteles elvégezni, melyet az elnökség jóváhagyása után lehet nyilvánosságra hozni. Az osztályozás évente felülbírálható, az egyes mének magasabb, indokolt esetben alacsonyabb kategóriába kerülhetnek. Különösen indokolt esetben a tenyésztési engedélyt az egyesület elnöksége alapos mérlegelés után megvonhatja

5.4. Tenyészkanca-állomány minősítése

A tenyészkancákat az Egyesület Tenyésztési Bizottsága az alábbi szempontok szerint minősíti:

5.4.1. származás

5.4.2. küllem, különös tekintettel a típusra és lábszerkezetre (7 szempont alapján 1-10-ig pontozva, kiegészítve leíró küllemi bírálattal)

- 5.4.3. mozgás, sajátteljesítmény, versenyeredmények
- 5.4.4. ivadékok ? kiváló törzskanca (legalább két csikó elbírálásával)
- 5.5 Ezen szempontok értékelése után az alábbi kategóriába sorolják a kancákat
- Kiváló törzskanca (Elit o.) (legalább két elbírálható ivadék után)
  - Tenyésztésre javasolt törzskanca (I. o.)
  - Tenyésztésre alkalmas kanca (I/II. o.)
  - Tenyésztésre nem javasolt kanca

VI. rész

Támogatások

Az arab fajták támogatásáról a 38/2010. (IV.15.) FVM rendelet rendelkezik. Ezek változását a Magyar Közlönyben kísérhetik figyelemmel.

VII. rész

Felelős állattartás

Az Egyesület feladatának tekinti a jellegtelenség, a hagyományvesztés, a középszerűség megszüntetését a lótenyésztésben. A Magyarországon fellelhető arab vérségű lóállomány részarányát tekintve nem jelentős, de genetikai értékét és a jövő lótenyésztési célkitűzéseit figyelembe véve fontos szerepet játszik. A világ lótenyésztő szervezetei, és lótenyésztői között az arab lovakkal foglalkozó szervezetek mindig élen jártak a tenyésztésszervezés, a regisztráció, a származás hitelessége, a lótenyésztés kultúrájának területén. Az Egyesület azon lesz, hogy a tagjai által tenyésztett lovak minősége, azok tartási, takarmányozási, mozgatási körülményei például szolgálhasanak minden lótenyésztő számára. Azon tag, aki ezen elv ellen vét, lovát nem a jó gazda gondosságával tartja, a Tenyésztési Szabályzatban foglaltakat nem tartja be, kizárja magát az Egyesület tagjai sorából.

Összeállította:

Rombauer Tamás
tenyésztésvezető

VIII. rész **Regisztrációs díjak (ÁFA nélkül)**

		<i>Tagi kedvezmény:</i>
Export certificate kiállítása	<i>10 000 Ft</i>	<i>50 %</i>
<i>Import ló regisztrációja:</i>		
arab telivér	<i>30 000 Ft</i>	<i>50 %</i>
Shagya-arab	<i>törölve</i>	
arab	<i>törölve</i>	
anglo-arab	<i>törölve</i>	
<i>Csikószám kiadás</i>	<i>10 000 Ft</i>	<i>100%</i>
<i>Tenyésztési engedély kiadása mének számára:</i>	<i>10 000 Ft</i>	<i>100%</i>

IX. rész **Tagdíjak**

Alapító tagok, rendes tagok, pártoló tagok részére	20.000.- Ft
KKV Nyilatkozatot tett alapító és rendes tagok részére	10.000.- Ft
Tiszteletbeli tagok számára:	tagdíjmentes

A kis- és középvállalkozók (KKV) csökkentett tagdíjának feltétele, hogy a Honlapról letölthető nyomtatvány kitöltve a tagdíjbekérő levél postázásáig Egyesület székhelyére postán beérkezzen.

A tenyésztési szabályzat érvényes: 1993. szeptember 1-től

Módosítva: 1995. április 22-én;
1996. március 31-én;
1996. október 26-án;
1999. december 4-én;
2002. május 25-én;
2005. január 1-én;
2006. március 4-én,
2008. november 29-én,
2012. október 06-án
2013. május 25-én

dr. Hecker Walter
elnök

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tel./Fax: (+36) 34-222-555
E-mail: info@arablo.hu
Honlap: www.arablo.hu

TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLATI SZABÁLYZAT

Elnökség:

Dr. Hecker Walter H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14. Tel.: 36-23-450-159

Parti Imre H-8624 Balatonszárszó Pf.: 17. Tel.: 36-30-9349-352

Rombauer Tamás H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46. Tel.: 36-20-936-9836

Teljesítményvizsgálati Szabályzat

A világ számos lófajtájának kialakításában nemesítőként szereplő arab ló, szűkös ellátási és szélsőséges, száraz sivatagi körülmények között, rendkívüli teljesítményeket követelő nomád életmód mellett alakult ki.

Természetes, hogy kiváló tulajdonságait a fajta csak úgy őrizheti meg, ha a szigorú teljesítményvizsgákban a legjobb tulajdonságokat örökítőknak bizonyult egyedeket tenyésztjük tovább.

A fajtacsoporthoz tartozó egyes fajták tenyészcélja különböző, ezért igyekeztünk olyan teljesítményvizsga-rendszert kialakítani, mely megfelel a fajtacsoportonként megfogalmazott tenyészcél mérésére, és sokoldalúsága miatt alkalmas az eltérő típusú és hasznosítású egyedek értékelésére.

A vizsgát olyan részfeladatokra bontottuk, amelyek kombinációjával a fajtacsoportra jellemző sokoldalú használatra való alkalmasság egyértelműen lemérhető.

Mivel az arab telivér, a bábolnai (Shagya) arab és az angol-arab fajták nemzetközi elterjedésűek, így ezeknél a fajtáknál a nemzetközi előírásoknak megfelelően kell a követelményrendszert kialakítani.

A teljesítményvizsgálat rendszere a ménekre és a kancákra egyaránt kiterjed.

1.1 Mének teljesítményvizsgálata

Az Egyesület elnöksége a hazai és nemzetközi módszereket tanulmányozva, a lehetőségek messzemenő figyelembevételével kidolgozta a tenyésztésre kijelölt ménjelöltek sajátteljesítmény-vizsgáján alapuló tenyészértékbecslés módszerét. A fajtacsoport jelenlegi helyzete, a tenyésztők alapvető érdeke az, hogy a tenyésztésbe csak a legjobb, a lóállomány átlagát jóval meghaladó küllemű és teljesítményre képes mének kerülhessenek a tenyésztésbe, ellenkező esetben bezárlanak előttünk a lótenyésztést mozgásban tartó értékesítés lehetőségének kapui.

Egyesületünk 1996. január 1-től csak olyan új beosztású ménnek ad fedeztetési engedélyt, mely eredményes ménvizsgát tett, illetve megfelel a MALE teljesítményvizsgálati szabályzatában foglaltaknak.

Felmentést kaphatnak a ménvizsga alól azon mének, melyek valamely más országban (mely rendes tagja a WAHO-nak, ill. az ISG-nek) érvényes fedeztetési engedéllyel rendelkeznek. Az Egyesület elnökéből, és a bíráló bizottság két tagjából álló bizottságtól kivételes esetben felmentést kaphat azon mén a vizsga alól, melyet szerzett tartós sérülése ebben megakadályozza, de nagy tenyészértékére való tekintettel a ménre szükség van a tenyésztés számára.

Nem kell továbbá ménvizsgát tenni azon állami tulajdonú méneknek, melyek már korábban eredményes ménvizsgát tettek, illetve azon magán vagy állami méneknek, melyek 1986-ban vagy korábban születtek, és legalább három évig folyamatosan már rendelkeztek fedeztetési engedéllyel.

1.2 A mén teljesítményvizsga rendje

1.3 Jelentkezés előszelekcióra, és a ménvizsgára

A tulajdonosnak legalább 6 hónappal az Egyesület által kitűzött előszelekción időpontja előtt legkésőbb tárgyév június 1-ig, az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon, írásban jelentkeznie kell ménjével az előszelekcióra, majd 1 évre rá a teljesítményvizsgára, melyet minden év októberében vagy novemberében rendeznek.

A jelentkezéskor be kell nyújtani a mén ötösös származási lapját, lóútlevelének másolatát, arab telivérek esetében a WAHO által elismert, nem arab telivérek esetében bármely egyéb hivatalos intézet által készített vérfaktor vizsgálati eredményt a származás ellenőrzésére vonatkozóan, valamint az e célra rendszeresített kitöltött formanyomtatványt, a hatósági állatorvos által a szükséges, a vizsgálatokról szóló igazolással együtt. Import lovak esetében csak honosított származási lapok fogadhatók el. A teljesítményvizsgára legalább 6 hónapos felkészítés szükséges, melynek helyéről és módjáról a tulajdonos dönt. A felkészülés történhet az OMMI Ménösszpontosító állomásán (Parád, Nagycenk) az Egyesület által biztosított egyéb más helyen (Bábolna Arab Ménes, Kaposvár Lovas Akadémia) vagy a tulajdonos telephelyén.

1.4 Előszelekcio

Az előszelekcio célja, hogy eredménye jelezze a tulajdonos számára akár már 3 éves korban, hogy a ménjelölt megfelel-e a fajta hazai és nemzetközi követelményének, így csökkentve a sikertelen kipróbálás és vizsga kockázatát.

Az előszelekcio három részből áll:

- méretfelvétel,
- küllemi- és mozgásbírálóat,
- állatorvosi vizsgálat.

Az előszelekcioóra évente egy alkalommal a ménvizsgát megelőző évben, a ménvizsga színhelyén kerül sor. Az előszelekción az Egyesület elnöksége által meghatalmazott, a bírói listán szereplő személyek bírálhatnak.

Az előszelekcioát követően a Bíráló Bizottság az alábbi döntést hozza:

- ménvizsgára javasolt ménjelölt,
- ménvizsgára nem javasolt ménjelölt.

Az előszelekción „ménvizsgára javasolt” besorolás mentesíti a ménjelöltet az ismételt küllemi bírálóat alól. Az előszelekción való részvétel nem feltétele a ménvizsgán való részvételnek.

1.5 Felkészülés

A felkészülés megkezdésekor a tulajdonosnak meg kell jelölnie azt a lovasdedzői képesítéssel rendelkező személyt, aki a kiképzést irányítja és felügyeli, függetlenül a kiképzés helyétől.

A kiképzés teljes időtartama alatt az Egyesület hivatalos képviselőjének joga van meggyőződni a felkészítő munka eredményességéről. Ekkor mód van a tu-

lajdonosnak az edző véleményét meghallgatva dönteni, hogy a „B” rész hét részfeladata közül lovának mely feladatok teljesítését tűzik ki célul és ekkor ezt a tulajdonosnak írásban jeleznie kell a mérvizsga lebonyolítása miatt. A részfeladatok közül indokolt esetben egyet a későbbiek során bejelentési kötelezettség mellett fel lehet cserélni.

2.0 A sajátteljesítmény-vizsgálat módszere

Az arab ló sokoldalúsága szükségessé teszi, hogy az alkatának, vérmérsékletének legmegfelelőbb részfeladatokban vizsgálhassuk teljesítményét.

A vizsga két – „A” és „B” – részből áll

– „A” Küllemi- és mozgásbíráló (mérétek felvétele)

– „B” Teljesítményvizsga

1. idomítólovas (1. sz. melléklet szerint) *(kötelező feladat 2003-tól)*

saját lovas alatt

majd idegen lovas alatt

2. díjugratás

szabadon ugratás

pálya teljesítése saját lovas alatt

majd idegen lovas alatt

3. fogathajtás

4. terepvizsga (cross) (szabadon ugratás, majd pálya saját lovassal)

5. galopp (hivatalos versenyek eredményei elismertek)

6. távlovaglás (hivatalos versenyek eredményei elismertek)

7. távhajtás (hivatalos versenyek eredményei elismertek)

2.1 A teljesítményvizsga részfeladatai közül minden ménjelölt számára 2003-tól a 1-es (idomítólovas) kötelező feladat

A végleges fedeztetési engedély kiadásának feltétele az „A” rész teljesítése mellett a „B” részből legalább 3 részfeladat teljesítése, melyből az idomítólovas kötelező feladat.

Az arab telivér számára 2 részfeladat teljesítése elegendő. Ezen arab telivérek Shagya kancát csak akkor fedezhetnek, ha legalább 3 részfeladatot teljesítettek, és megfelelnek a Tenyésztési Szabályzat 6.4 pontjában foglaltaknak.

3.0 Életkor

A mérvizsga „B” 5. sz. részfeladatán olyan 3 évesnél idősebb ló vehet részt, mely a tárgyév július 1-ig betölti harmadik életévét.

„B”/1, 2, 3, 4, 6. feladatra a 4 éves és idősebb ménjelöltek nevezhetők.

„B”/ 7. feladatra 5 éves és idősebb ménjelöltek nevezhetők.

A 6. részfeladatot (távlovaglás) és a 7. (távhajtás) részfeladatot a mén 5. életének betöltése után teljesítheti a Távlovaglás Szabályzatának megfelelően, addig a két feladatra a mén halasztást kap, amennyiben a mérvizsga egyéb feladatait eredményesen teljesítette.

Halasztást kaphat az a ménjelölt is, amely galopp tréningben áll, és így az 5. részfeladaton kívül más feladatot csak későbbi vizsgán tud teljesíteni, ennek is az a feltétele hogy az A és B pontok, valamint a B/5 feladatot teljesítse a ménjelölt.

Az ideiglenes fedeztetési engedély kiadásának feltétele, hogy a 4 éves kortól teljesíthető „B” részfeladatok közül a jelölt legalább egyet teljesítsen, akkor egy ideiglenes, a következő két évre érvényes fedeztetési engedélyt kap.

A ménvizsga teljesítésére a ménjelöltnek 3 év áll a rendelkezésére. A későbbi vizsgákon az „A” részt már nem kell ismételnie, ha azon korábban megfelelt.

Amennyiben a mén 3 év alatt nem tudja teljesíteni a ménvizsga követelményeit, fedeztetési engedélyt nem kaphat.

4.0 A ménvizsga helye

A ménvizsgára minden év őszén kerül sor. A vizsga színhelyül az Egyesületnek olyan helyet kell választani és biztosítani, mely a „B”/1., 2., 3. részfeladat esetében megfelel a Magyar Lovas Szövetség Díjlovagló és Díjugrató Szabályzata által a pályára vonatkozó előírásoknak, a 4. részfeladat (cross) esetében a pálya teljes hosszán a mén kísérhető, és arról videofelvétel készíthető, mely a ménvizsga jegyzőkönyv része.

A „B”/5, 6, 7. részfeladat hivatalos versenyek elismerését jelentik, így azok rendezésével a ménvizsga során nem kell számolni.

5.0 A ménvizsga bírálóbizottsága

A Bíráló Bizottság legalább 3 fő, de mindig páratlan számú, olyan tagokból áll, akik szerepelnek a közgyűlés által elfogadott bírói listán,. Külföldi bírók az ISG, illetve az ECAHO tárgyévben kiadott listájáról választhatók.

Az egyes feladatok („B” rész) bírói munkájára az elnökség elismert hazai és nemzetközi bírókat kell felkérjen.

A bírálóbizottság a rangsor kialakításához a pontozásos módszert hívja segítségül. A ponthatárt (megfelelt – nem felelt meg) a bemutatott állomány szerint évente fajtacsoportonként határozza meg, így az egyes évjáratok ponthatárai jelentős eltérést mutathatnak.

6.0 A sajátteljesítményvizsgálat lefolyása

Az egyesület elnöksége fenntartja a jogot, hogy az összehasonlíthatóság érdekében olyan mének indulását is lehetővé tegye a ménvizsgán, melyek az adott vizsgafeladatot a korábbi években már teljesítették.

6.1 „A” rész - Küllemi- és mozgásbírálat

Célja az, hogy rangsorolja a ménjelölteket, eredménye tükrözze, hogy az adott egyed mennyire közelíti meg az ideális típust. A bírálat feladata kizárni azokat az egyedeket, melyek olyan súlyos örökletes küllemi hibákkal rendelkeznek, melyek nem felelnek meg a fajta nemzetközi követelményrendszerének, nem szolgálják a hazai lóállomány minőségi javítását.

A bírálatot megelőzi a méretek felvétele:

- marmagasság bottal és szalaggal
- övméret
- szárkörméret

A küllemi bírálat lefolyása

A küllemi bírálat lépésben és ügetésben felvezetve; majd lépésben, ügetésben és vágásban szabadon engedve történik.

Pontozási skála:

kitűnő (10)	elégséges (5)
nagyon jó (9)	hiányos (4)
jó (8)	meglehetősen rossz (3)
elég jó (7)	rossz (2)
kielégítő (6)	nagyon rossz (1)

A bírálat tárgya:

1. típus (kétszeres szorzóval)	5. végtagok
2. fej	6. lépés elővezetve és szabadon (lásd: mozgásbírálat)
3. nyak	7. ügetés elővezetve és szabadon (lásd: mozgásbírálat)
4. törzs és felsővonal	8. vágta elővezetve és szabadon (lásd: mozgásbírálat)

Elérhető maximális pontszám 90 pont.

A bírálat eredménye támpontot ad a tenyésztőnek és az Egyesületnek egyaránt a mén küllemének megítéléséhez. Amennyiben a nyolc bírálati szempont valamelyikére 5 pontot, vagy az alatti átlagot ér el, úgy a mén teljesítményvizsgálatra nem javasolt.

Eredményes a feladat teljesítése, ha a három bíráló által meghatározott átlagpontszámánál többet ért el a ménjelölt.

Mozgásbírálat lefolyása

A lépés bírálata kemény talajon, vagy aszfalton, az ügetés és vágta bírálata lovardában vagy szabadon, jó talajú karámban történik, mely legalább 20x40 méter területű. A bírálóbizottság a ménjelölt mozgását mindhárom jármódban elbírálja, és az alábbi szempontok szerint 1-10 skálán pontoz:

lépés:	ügetés:	vágta:
1. ütemesség	1. ütemesség	1. ütemesség
2. súlypont alá lépés	2. lendület, alálépés	2. lendület
3. szabályosság szemből	3. térnyerés	3. elengedettsé
4. szabályosság oldalról	4. szabályosság szemből	4. térnyerés
5. elengedettsé	5. szabályosság oldalról	5. egyensúly
	6. elasztikusság, elengedettsé	

6.2 „B” rész - Teljesítményvizsga részfeladatonként:

6.2.1 Idomítólovglás (4 éves kortól választható feladat, 2003-tól kötelező feladat)

Előírt program: 1. számú melléklet szerint, időtartam: 4 perc, 20 x 40 méteres, füves, vagy homokos négyszög.

A ménjelöltnek kétszer kell teljesítenie a feladatot, először saját lovassal, majd tesztlovassal.

A tesztlovas által kitöltendő pontozólap:

1. segítség elfogadása, száronlét, támaszkodás 1–10
2. egyensúly, lovagolhatóság, fordulékonyság, ütemesség 1–10
3. természet, munkakészség, vérmérséklet 1–10
4. hát-tevékenység, átengedőség 1–10

Tesztlovas pontszáma – mivel csak egy programot értékel – kétszeres szorzóval számítandó az átlagpontszámába.

Közös bemelegítés

Az idomítólovaglás programjának lovaglása előtt közös bemelegítést végeznek a lovasok, mikor a bírának módjuk van a ménjelölteket együtt látni. Egyszerre legfeljebb 4 ló lehet a négyyszögben. A négy program utáni szünetben ismételten együtt melegít a következő 4 induló, stb. A tesztlovasokat sorsolni kell. A tesztlovas csak a sorsolás után ülhet lóra, lovat nem cserélhet. A program lovaglása után közvetlenül kell kitölteni a számára összeállított pontozólapot.

Eredményes a feladat teljesítése, ha a bírálók és a tesztlovasok által vizsgánként megállapított átlagpontszám felett teljesít a ménjelölt.

6.2.2 Díjugratás (4 éves kortól választható feladat)

A díjugratás 3 részfeladatból áll:

- a) szabadon ugratás (25%)
- b) pálya teljesítése saját lovas alatt (25%)
- c) pálya teljesítése idegen lovas alatt (25%)
- d) idegen lovas értékelése /c) során szerzett benyomás alapján/ (25%)

a) Szabadon ugratás

Három bíró, egymástól függetlenül 1-10 skálán bírálja a mént az alábbi mozzanatokban:

1. ugróstílus, bascoule
2. ugrókészség, ugróképeség
3. ügyesség
4. vágta, lendület, beosztás

Az ugrófolyosóban két ugrást helyeznek el, melyek közül a második ugrást fokozatosan emelik.

Első kísérlet 70 cm magasságon, majd 10 cm-ként emeléssel, addig folytatható, amíg a ló szívesen, könnyen teljesíti a feladatot.

A cél az ugróképeség elbírálása. A ménjelöltet kézen kell az ugrásra fordítani, az ugrás után ismételten meg kell fogni, és az ugrások leküzdése után jutalmazni kell.

b, c) Pálya teljesítése

Pálya: 10 db 1 méternél nem magasabb, 1,20 méternél nem szélesebb akadály egy összetett akadállyal, vizesárok és mélybeugrás nélkül.

Iram: 300/méter/perc

Értékelés: 3 bíráló 1?10-ig pontoz az alábbi 9 szempont szerint:

1. száronlét, jármódok tisztasága
2. segítségek elfogadása, átengedőség
3. egyensúly, harmónia
4. bascule, ugróstílus
5. ugrókészség
6. ugróképesség, hibátlan akadályvétel
7. lovagolhatóság
8. fordulékonyság, ügyesség, figyelmesség
9. alapidőn belüli teljesítés*

(* minden megkezdett 5 mp alapidőn túl 1 pont levonás)

d) Idegen lovas értékelése

Tesztlovas: 1-10 skálán pontoz az alábbi 4 szempont szerint:

1. száronlét
  2. segítségek elfogadása, átengedőség
  3. ugrókészség
  4. lovagolhatóság, fordulékonyság, ügyesség, figyelmesség
- A tesztlovas által adott pontok egyszeres szorzóval számítanak.

Az átlageredményt az a), b), c) részfeladatok során a bírók által adott, valamint a c) rész során a tesztlovas által adott pontok számtani átlaga adja.

Eredményes a feladat teljesítése, ha a három bíráló és a tesztlovas által meghatározott átlagpontszámnál többet ért el a ménjelölt.

6.2.3 Fogathajtás (4 éves kortól választható feladat)

a.) díjhajtás

Előírt program: (2. sz. melléklet). Ideje: 5 perc.

Pálya: 40x100

A hajtónak egyszer kell a programot bemutatni.

A ménjelöltnek egyes, vagy kettesfogatban kell teljesítenie a feladatot.

b.) ügetés teljesítmény elbírálása

A feladat végrehajtható egyes és kettes fogatolásban, homokos, vagy lehetőleg sík földúton.

A koci súlya egyesfogatolásban min. 150 kg, kettesfogatolásban min. 300 kg.

A mért szakasz hossza 4.000 m.

Teljesítési idő és pontértékek 3 sz. melléklet szerint

A távon belül kijelölt 200 m-es szakaszon számolni kell az ügető lépéshosszt.

c.) lépés teljesítmény elbírálása, (az ügető teljesítmény elbírálásával azonos felvételekkel)

A mért szakasz hossza 1.000 m.

Teljesítési idő és pontértékek a 4 sz. melléklet szerint

A távon belül 100 m-es szakaszon mérni kell a lépéshosszt.

d.) Indítási készségvizsgálat

Kemény földúton vagy füves pályán 2 x 25 m-es szakaszon, egyes fogatolású számban történik, lépésben. A lovat lehet vezetni vagy hajtani.

Terhelés arab telivéreknél 200 kg, bábolnai (Shagya)-araboknál és egyéb arab fajtánál 250 kg.

Szakaszonként három indítási próbát tehet a vizsgálzó.

Pontozás 1- 10-ig

Az indítási- és húzókézséget, hámba dőlést, egyenletes erő kifejtést, bármilyen fontosnak ítélt értékelést (pl. ostor segítség szükségessége stb.) a bírálati lapon rögzíteni kell.

Értékelés

Teljesített a feladat, ha a bírók által meghatározott átlagpontszám felett teljesített a ménjelölt.

6.2.4 Terepvizsga (cross) (4 éves kortól választható feladat)

5.000 m hosszú, sík pályán (ahol a szintkülönbség az 50 métert nem haladja meg), melyet 10 db egyenként 90 cm-nél nem magasabb, 120 cm-nél nem szélesebb fix akadály nehezít, mely teljes hosszában minden bíráló számára látható, vagy gépkocsival követhető.

Iram: 450 m/perc, szárazárok, vizesárok lehetséges.

Elbírálás: 3 fős bírálóbizottság által 1-10 adott pontok alapján, az alábbi szempontok szerint:

1. szabadon ugratás (lásd 6.2.2 „díjugratás” a) részfeladatánál)
2. vágta, annak stílusa
3. ugróstílus, bascoule
4. iram, egyensúly
5. ugrókészség
6. ugróképesség
7. lovalgathatóság
8. menőkedy, bátorság, terepbiztonság
9. erőnlét (Cooper-Robert teszt alapján)
10. alapidő betartása

Az erőnlét (9) vizsgálata a 5. sz. melléklet szerint történik, két állatorvos által.

A részfeladatokat egyszer kell végrehajtani a ménvizsga során, annak igen megérdemelt volta miatt. A ménjelöltekről egyenként videofelvételt kell készíteni, a jobb értékelhetőség elősegítésére.

Eredményes a feladat teljesítése, ha a három bíráló által meghatározott átlagpontszámánál többet ért el a ménjelölt.

6.2.5 Galopp

Elsősorban az arab telivérek kiváló tulajdonsága a gyorsaság és az állóképesség, mely értékmérő tulajdonság megőrzése és fejlesztése egyik fontos feladata az arab telivértenyésztőknek.

Tekintve, hogy a lóversenyzés ezen belül is a galoppversenyzés mint kipróbálás a legnagyobb hagyománnyal rendelkező teljesítményvizsgálati módszer az Egyesület minden hivatalos galoppverseny eredményt elismer, melyet akár hazánkban, akár külföldön rendeznek.

A galoppversenyre készülő, hivatalos tréninglistán szereplő ló nem köteles az évben részt venni és együttesen teljesíteni a három részfeladatot, a választott másik két részfeladat teljesítésére ezen ménjelöltek halasztást kapnak mindaddig, amíg galopptréningben állnak (maximum 3 év).

A galopp teljesítményvizsga feladata teljesítettnek tekinthető, ha a ménjelölt eredménye a vizsga évében:

1. három érvényes futás (távolozás nélkül)
2. két futás, melyek közül legalább egy esetben helyezést ért el (I–III).

A ménjelölt számára a ménvizsga „A” és „B” része, vagy a galopp részfeladat teljesítése előtt vagy után teljesítendő.

6.2.6 Távlovlás

4 éves és idősebb ménjelöltek részére választható részfeladat.

A távlovas versenyek eredményhirdetése ma már elképzelhetetlenek arab és arab vérségű lovak nélkül. Ez természetes, hiszen ez a fajta hosszútávú állóképességének köszönheti létét, mint ahogy az arab népek sokat köszönhetnek állóképes lovaiknak. Az Egyesület minden hivatalos hazai és nemzetközi versenyeredményt elismer a ménvizsga távlovlásra vonatkozó feladat teljesítésénél.

A részfeladat akkor tekinthető teljesítettnek:

- ha három hivatalos, a Magyar Lovas Szövetség Távlovló Szakbizottsága által rendezett versenyen célba ért és azon nem zárták ki,
  - vagy ha két versenyen vett részt, melyből az egyikben I–III. helyezést ért el, amennyiben tíznél több ló ért célba, úgy az első öt helyezett között szerepelt.
- Ugyanezek az előírások vonatkoznak a hivatalos nemzetközi versenyekre is.

6.2.7 Távhajtás

5 éves és idősebb ménjelöltek részére választható részfeladat.

A részfeladat akkor tekinthető teljesítettnek:

- ha három hivatalos, a Magyar Lovas Szövetség Távlovló Szakbizottsága által rendezett versenyen célba ért és azon nem zárták ki,
- vagy ha két versenyen vett részt, melyből az egyikben I–III. helyezést ért el, amennyiben ötnél több fogat ért célba, úgy az első három helyezett között szerepelt.

Ugyanezek az előírások vonatkoznak a hivatalos nemzetközi versenyekre is.

6.3 A sikertelen ménvizsga ismételése

A sikertelen ménvizsga újabb felkészülési időszak után ismételhető csak meg. Harmadszor csak azon ménnek számára van ismétlésre lehetőség, melyek az „A” vizsgarészt (küllemi bíráló, mozgásbíráló) eredményesen teljesítették, és a bírói testület az újbóli ismétléssel egyetért.

Az előszelekcio és a ménvizsga összesített eredményét, bírálati és pontozólapjának másolatát az Egyesület az eredményhirdetést követően minden méntartónak rendelkezésére bocsátja.

Az adott tenyészcsoportra érvényes fedeztetési engedéllyel rendelkező ménekről, azok állomáshelyéről az Egyesület a fedeztetési időnyt megelőzően kimutatást készít, azt tagjai részére megküldi, honlapján közzé teszi.

A bábolnai (Shagya) arab fajtában csak azok az arab telivérek fedeztetnek, melyek eredményes ménvizsgát tettek, az adott tenyészcsoportra fedeztetési engedéllyel rendelkeznek, és melyeket a ménvizsga bizottság a tulajdonos külön kérésére arra alkalmasnak ítél.

Csak azon arab telivér ménnek kaphatnak Shagya-arab kancákra fedeztetési engedélyt, melyek a „B” típusú részfeladatok közül legalább 3-at sikeresen teljesítettek.

Az arab telivér ménjelöltek, vagy már fedeztetési engedéllyel rendelkező arab telivér mén tulajdonosának a ménvizsgát megelőzően nyilatkoznia kell arról, ha a bábolnai (Shagya) arab fajtára is érvényes fedeztetési engedélyt kíván szerezni.

A korábban már fedeztetési engedéllyel rendelkező arab telivéreket amennyiben bábolnai (Shagya) arabra is érvényes fedeztetési engedélyt kívánnak szerezni, a következő ménvizsgán küllemi bírálatra, és mozgásbírálatra ismételtel fel kell vezetni.

7.0 Fedeztetési engedély kiadása, érvényessége

Az ideiglenes fedeztetési engedély kiadásának feltétele az „A” rész teljesítése, illetve a „B” rész hét feladata közül legalább egy sikeres teljesítése.

A végleges fedeztetési engedély kiadásának feltétele az „A” rész teljesítése mellett a „B” részből arab telivérek számára legalább 2, Shagya-arabok esetén legalább 3 feladat sikeres teljesítése.

Az eredményes ménvizsgát tett ménnek fedeztetési engedélyt kapnak, mely három tenyészcsoportra érvényes.

Ezután az Egyesület közgyűlése által felhatalmazott személyek elbírálják a mén ivadékait. Amennyiben a mén örökletes hibái nem szolgálgják a fajtacsoport fejlődését úgy a fedeztetési engedélyt visszavonják, illetve korlátozzák a ménnel fedeztethető fajtacsoport számát (pl. csak arab félvér kancára engedélyezett, csak saját kancára engedélyezett stb.).

Az ivadékok felülvizsgálata után kaphat a mén végleges fedeztetési engedélyt.

Arab kancák teljesítményvizsgálata

3 éves és idősebb kancák számára

8.0 Kancák teljesítményvizsgálata

Az Egyesület feladata feltárni és értékelni a kancaállomány pillanatnyi helyzetét, az átlagon felüli kancák tenyésztőjét, tulajdonosát segítségül hívni a legjobb párosítási terv elkészítéséhez, segíteni őket abban, hogy ezen kancákat a legmegfelelőbb ménnel fedeztethessék.

A vizsgálat távlati célja, hogy a ménutánpótlásra azok a kiemelkedő örökítő hatású kancacsaládokból származó kancák ivadécai kerüljenek felállításra, melyek maguk is átlagon felüli teljesítménnyel rendelkeznek.

A teljesítményvizsga felépítése megegyezik a ménkével.

A Küllemi bírálat (lásd ménék)

B Teljesítményvizsga

1. idomítólovaglás saját lovas alatt (lásd ménéknél)
idegen lovas alatt, vagy
2. díjugratás (lásd ménéknél)
3. fogathajtás (lásd ménéknél)

Értékelés

A bírálatot az Egyesület bírói listáján szereplő személyek végezhetik. A teljesítményvizsgálat „A”, és „B” pontja alapján értékelik a kancákat, és rangsorolják őket a kapott átlagpontszámok alapján.

Az Egyesület anyagi helyzetétől függően a kancatulajdonosokat jutalomban részesíti, melynek mértékét a rendező és az Egyesület határozza meg.

A Magyarországi Arablótenyésztők Egyesületének közgyűlése 2008. augusztus 22-én elfogadta.

dr. Hecker Walter
elnök

A Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete által hazai tenyészszemléken és teljesítményvizsgákon elismert bírók

Dr. Hecker Walter

H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14.

Telefon: +36-23/450-159

Dr. Ballay Attila

H-7452 Somogyaszaló, Rákóczi u. 19.

Telefon: +36-26/317-630

Dr. Bodó Imre

H-2000 Szentendre, Vörösgyűrű u. 50.

Telefon: +36-26/317-630

Rombauer Tamás

H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46.

Telefon: +36-20/936-9836

Dr. Németh Csaba

OMMI

H-1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

Telefon: +36-1/212-2673, 1/212-3127

Baranyai Sándor

H-7461 Orci, Kossuth Lajos u. 39.

Telefon: +36-30/962-1254

Kovács Judit

H-7193 Regöly, Dobó I. u. 18.

Telefon: +36-74/402-422

Program díjlovglás részfeladathoz

Négyszög : 20 x 40 méter

Csikókantár, csuklós zablával, sarkantyú viselése tilos, pálca megengedett.

		FELADATOK	Megjegyzés	Pontszám
1.	A X	Belovágás lépésben Állj – köszönés, megindulás munkaiügetésben		
2.	C H-K K-A-F	Fordulat balra Fokozd az ügetést, könnyüügetést Munkaiügetés, tanügetést		
3.	F-M M-C	Fokozd az ügetést, könnyüügetést Munkaiügetés, tanügetést		
4.	C H-X-F F	Lépést Szabadlépés, szárakat kirágatni Szárakat felvenni		
5.	A K-H H	Munkaiügetés, könnyüügetést Egyívű kigyóvonal a hosszúfal mentén (5 méter) Tanügetést		
6.	C	Munkavágta, nagykör egyszer körül		
7.	C-M M-F F-A	Munkavágta Fokozd a vágatát Munkavágta		
8.	A-K K-X-M M-C	Munkaiügetés, könnyüügetést Átlóvonalon fokozd az ügetést Munkaiügetést		
9.	C-H H-K K-A	Munkaiügetést Egyívű kigyóvonal a hosszúfal mentén (5 méter) Tanügetést		
10.	A	Munkavágta, nagykör egyszer körül		
11.	A-F F-M M-C	Munkavágta Fokozd a vágatát Munkavágta		
12.	C-H H-X-F F-A	Munkaiügetés, könnyüügetést Átlóvonalon fokozd az ügetést Munkaiügetést		
13.	A-K-E E-B-E E-H-C	Munkaiügetést 20 méteres nagykör, a kör első felében könnyüügetésben E és B között a szárakat kézből kirágatni, a kör második felében tanügetésben B és E között a szárakat felvenni. Munkaiügetés, tanügetés		
14.	C M-X-K K-A	Lépést Szabadlépés, szárakat kirágatni Szárakat felvenni		
15.	A X	Középből Állj - köszönés		
		A négyszöget hosszú száron szabadlépésben elhagyni		

1. számú melléklet folytatása

Az egyes követelmények értékelése		
Lépés: a lábsorrend szabályossága, aktivitás, térnyerőség		
Ügetés: a jármód szabályossága, ütemesség, lendület, térnyerő mozgás, lengő hát.		
Vágta: a jármód szabályossága, ütemesség, lendület, térnyerő mozgás, (hegyre fel tendencia elvárása)		
Elengedtség: engedelmesség, az önhordás képessége, egyensúly, száronlét, hajlékonyság, egyenesség		
Általános benyomás: fajtára jellemző mozgás, a ló kiképzési állapota, a ló felépítésének és mozgásának harmóniája		
<i>A pontszámok 0 és 10 között adhatók, tört osztályzatok is megengedettek.</i>		
Levonások: 1. ellenszegülés (20 mp-nél tovább tartó folyamatos ellenszegülés): összpontszámból 0,2 pont levonás 2. ellenszegülés : összpontszámból 0,4 pont levonás 3. ellenszegülés: kizárás		
Adott pontszám (század pontossággal)		

Program díjhajtó részfeladathoz

(minimum20x50m) maximum40x100m

1	<i>X</i> <i>A</i> <i>X-C</i>	<i>behajtás munkaügetés</i> <i>állj, köszönés (6")</i> <i>munkaügetés</i>	
2	<i>C</i> <i>C-M</i> <i>M-F</i> <i>F-K</i> <i>K-X-M</i>	<i>jobb kézre</i> <i>munkaügetés</i> <i>középugetés</i> <i>munkaügetés</i> <i>középugetés</i>	
3	<i>M-H</i> <i>H-K</i> <i>K-F</i> <i>F-H</i> <i>H-C</i>	<i>munkaügetés</i> <i>középugetés</i> <i>munkaügetés</i> <i>középugetés</i> <i>munkaügetés</i>	
4	<i>C</i>	<i>kígyóvonal 3 ívben munkaügetés</i>	
5	<i>A-A</i> <i>A-K-H-C</i> <i>C</i>	<i>nagy kör munkaügetés (1x)</i> <i>lépés</i> <i>állj (10")</i>	
6	<i>C-M</i> <i>M-X-K-A</i>	<i>lépés</i> <i>munkaügetés</i>	
7	<i>A-A</i> <i>A-F-M-C</i> <i>C</i>	<i>nagy kör munkaügetés (1x)</i> <i>lépés</i> <i>állj (10")</i>	
8	<i>C-H</i> <i>H-K-A-G</i>	<i>lépés</i> <i>munkaügetés</i>	
9	<i>G</i>	<i>állj, köszönés</i> <i>szárazakat kirágatva lépésben elhagyni a négyszöget</i>	
10	Összesítő vélemény	<i>Mozgás értékelése lépésben, ügetésben: szabályosság, lendületesség. Készség értékelése: engedelmesség, hámba dőlés, indítás, hajlíthatóság, száronlét. A ló: eleganciája, könnyedsége, kisugárzása.</i>	

Díjhajtó feladat – arab lovak részére

1		<p>AX ...Behajtás; Munkaügetés X...Állj...Köszönés, (6 s) XC ..... Munkaügetés</p>	2		<p>CM ..... Munkaügetés MF ..... Középugetés FK ..... Munkaügetés KXM ..... Középugetés</p>	3		<p>MH ..... Munkaügetés HK ... Középugetés KF ..... Munkaügetés FXH ... Középugetés HC ..... Munkaügetés</p>	4		<p>CA ..... Kérművi környommal; Munkaügetés.</p>	5		<p>A ... Nagy kör jobbra (1x) Munkaügetés AKHC ... Lépcs C ... Állj (10 s)</p>	6		<p>CM ..... Lépcs MXKA ..... Munkaügetés</p>	7		<p>A ... Nagy kör balra (1x) Munkaügetés AFMC ... Lépcs C ... Állj (10 s)</p>	8		<p>CH ... Lépcs. HKAG ... Munkaügetés</p>	9		<p>G ... Állj. Köszönés. Szarakat kirágatva lépből elhagyni a négyssöveget</p>
SZIN JELŐLÉS:	☐ ÁLL	☐ MUNKAÜGETÉS	☐ KÖZÉPUGETÉS	☐ SZABAD LÉPÉS																						

3. számú melléklet

Ügetés teljesítmény pontozása

<i>Arab telivér</i>	
<i>Mért idő</i>	<i>Pont</i>
<i>18'30" felett</i>	<i>0</i>
<i>18'29"- 18'00"</i>	<i>10</i>
<i>17'59"- 17'00</i>	<i>20</i>
<i>16'59"- 16'00"</i>	<i>30</i>
<i>15'59"- 15'00"</i>	<i>50</i>
<i>14'59"- 14'30"</i>	<i>70</i>
<i>14'29"- 14'00"</i>	<i>90</i>
<i>14' alatt</i>	<i>100</i>

<i>Shagya arab</i>	
<i>Mért idő</i>	<i>Pont</i>
<i>18'00" felett</i>	<i>0</i>
<i>18'01- 17'30"</i>	<i>10</i>
<i>17'29"- 16'30</i>	<i>20</i>
<i>16'29"- 15'30"</i>	<i>30</i>
<i>15'29"- 14'30"</i>	<i>50</i>
<i>14'29"- 14'00"</i>	<i>70</i>
<i>13'59"- 13'30"</i>	<i>90</i>
<i>13'30" alatt</i>	<i>100</i>

4. számú melléklet

Lépés teljesítmény pontozása

<i>Shagya arab</i>	
<i>Mért idő</i>	<i>Pont</i>
<i>9'30" felett</i>	<i>0</i>
<i>9'30"- 9'00"</i>	<i>10</i>
<i>8'59"- 8'30"</i>	<i>25</i>
<i>8'29"- 8'00"</i>	<i>45</i>
<i>7'59"- 7'30"</i>	<i>70</i>
<i>7'30"alatt</i>	<i>100</i>

<i>Arab telivér</i>	
<i>Mért idő</i>	<i>Pont</i>
<i>10' felett</i>	<i>0</i>
<i>10'00"- 9'30"</i>	<i>10</i>
<i>9'29"- 9'00"</i>	<i>25</i>
<i>8'59"- 8'30"</i>	<i>45</i>
<i>8'29"- 8'00"</i>	<i>70</i>
<i>8'00"alatt</i>	<i>100</i>

5. sz. melléklet

Útmutatás a ló kondíciójának megítéléséhez

	Érverés	Légzés	É:L arány	Megjegyzés
Nyugalmi értékek:				
Abszolút nyugalom	28-40	6-16		Istálló, szokott környezet
Nyugalom	32-48	16-24		Nyitott, idegen környezet, figyelés
A PA megítélésének irányértékei				
Normál érték	48	12	4:1	
Könnyű munka	60	30	2:1	
Közepes munka	70	70	1:1	40:40 nem aggályos, 100:100 és felette súlyos
Nehéz munka	80	120	1:1,5	Fordított arány
Kimerülés	80	160	1:2	Szívbjaj v. kondícióhiány
Fordított arány	42	48	1-1,2	Nem aggályos
Alsó tartományban fordított arány	90	94		Súlyos
Felső tartományban nagyon magas fordított arány	90	140		Ha 100 alatt helyre áll, nem súlyos egyébként aggasztó, rossz kondíció

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tél./Fax: (+36) 34-222-555
E-mail: info@arablo.hu
Honlap: www.arablo.hu

FEGYELMI SZABÁLYZAT

Elnökség:

Dr. Hecker Walter H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14. Tél.: 36-23-450-159
Parti Imre H-8624 Balatonszárszó Pf.: 17. Tél.: 36-30-9349-352
Rombauer Tamás H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46. Tél.: 36-20-936-9836

I. FEJEZET

A Fegyelmi Szabályzat hatálya

1. §

- (1) A Fegyelmi Szabályzat hatálya alá a Magyarországi Arablótenyésztők Egyesületében (a továbbiakban: Egyesület) tömörült tagok tartoznak.
- (2) A tagok feladatait, jogait és kötelezettségeit különösen meghatározzák:
  - az állattenyésztésre és az állatvédelemre vonatkozó jogszabályok,
  - az egyesületekre vonatkozó jogszabályok,
  - az Egyesület testületi és vezető szerveinek a jogszabályokkal és szabályzatokkal összhangban álló döntései (határozatai).
- (3) A (2.) bekezdésben említett jogszabályok, szabályzatok és határozatok meg nem tartása miatt indult fegyelmi eljárásra a Fegyelmi Szabályzat rendelkezéseit kell alkalmazni.

A fegyelmi eljárás célja

2. §

A fegyelmi eljárás, illetőleg a fegyelmi felelősségre vonás célja:

- a) a fegyelmi vétséget elkövető tag bizonyított cselekményének arányában álló fegyelmi büntetés meghozatala, az elkövető visszatartása a jövőbeni hasonló cselekmények elkövetésétől,
- b) más tagok fegyelmi vétség elkövetésétől való visszatartása.

II. FEJEZET

Fegyelmi vétségek, fegyelmi büntetések

Fegyelmi vétségek

3. §

- (1) Fegyelmi vétséget követ el az a tag, aki:
  - a) az állattartásra, állattenyésztésre és állatvédelemre vonatkozó jogszabályokat megszegi,
  - b) az Egyesület Alapszabályának, egyéb szabályzatainak előírásait, vagy az Egyesület közgyűlésének és Elnökségének határozatait nem tartja be,
  - c) választással elnyert megbízatásával, tisztségével visszaél, jogait rosszhiszeműen gyakorolja,
  - d) az Egyesület gazdálkodásával kapcsolatos visszaélést követ el,

- e) a törvényességi felügyeletet ellátó szervezetet, annak képviselőjét, illetve az Egyesület alkalmazottait, a Számvizsgáló Bizottság tagjait jogszerű vizsgálatuk során szándékosan félrevezető magatartásával megteveszti, a vizsgálat lefolytatásához szükséges adatokat, bizonyítékokat elhallgatja, illetve meghamisítja, vagy megsemmisíti,
  - f) lovak importálása esetén nem szabályszerűen jár el, illetőleg a regisztrálási szabályokat megszegi.
- (2) A fegyelmi vétséget elkövetett tagot fegyelmi eljárás keretében kell felelősségre vonni.

Fegyelmi büntetések

4. §

- (1) A fegyelmi büntetések a következők:
- a) írásbeli megrovás,
  - b) a tisztségtől a választási időszak végéig, de legalább két évre történő eltiltás
  - c) kizárás.
- (2) A fegyelmi eljárás során az (1) bek. a-c. pontjaiban felsorolt fegyelmi büntetések közül egyidejűleg több is kiszabható.
- (3) Az (1) bekezdés a-c. pontjában meghatározott fegyelmi büntetés idejének kezdetét és végét az eljáró Fegyelmi Bizottság a határozat rendelkező részében köteles megjelölni.

III. FEJEZET

Fegyelmi szervek

5. §

A fegyelmi szervek a következők:

- a) az Egyesület Fegyelmi Bizottsága (FB)
- b) az Egyesület közgyűlése.

Fegyelmi Bizottság

6. §

- (1) Az Egyesület közgyűlése három tagú Fegyelmi Bizottságot választ, és egyben a tagok közül megválasztja a Fegyelmi Bizottság elnökét is. A Fegyelmi Bizottság határozatképességéhez legalább kettő tag jelenléte szükséges.
- (2) A megválasztott fegyelmi bizottsági tagok nem állhatnak sem egymással, sem az Egyesület más vezetőivel közeli hozzátartozói kapcsolatban. (Ptk. 685. §.)

7. §

- (1) A Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartozik a tagok elleni fegyelmi eljárás lefolytatása.
- (2) A kivizsgálás eredményétől függően a FB első fokon saját hatáskörében hoz fegyelmi határozatot, és szabja ki a 4. §. (1) bekezdése a-c. pontjaiban meghatározott fegyelmi büntetéseket.

8. §

- (1) Elfogultsági kifogás előterjesztése esetén az elfogultság fennállása kérdésében az érdekelt FB tag meghallgatása után az Elnökség dönt, mely döntés ellen fellebbezésnek nincs helye. Az FB egy tagjának elfogultsága esetén az FB többi – nem elfogult – tagja jár el, illetve az Elnökség szükség esetén a hiányzó létszámú tagot jelöl ki az adott ügyre kiterjedően.
- (2) Ha az FB több tagjával kapcsolatban merül fel az elfogultság gyanúja, az Elnökség ideiglenesen megbízhatja az eljárásban való közreműködésre az Egyesület tagját (tagjait) is, a vizsgálatot azonban ez esetben is az FB elnöke vezeti.
- (3) Ha az adott ügyben az FB elnöke érintett, vagy elfogult, a fegyelmi eljárás lefolytatására csak az Elnökség tagjai jelölhetők.

9. §

Az FB elnöke köteles tájékoztatni az Egyesület elnökét és a soron következő közgyűlést az FB által hozott fegyelmi határozatokról.

IV. FEJEZET

A fegyelmi eljárás

Az elsőfokú eljárás szabályai

10. §

- (1) Fegyelmi eljárást bárki kezdeményezhet, elrendelni azonban csak megalapozott gyanú alapján lehet.
- (2) A fegyelmi eljárást az Egyesület elnöke, az elnök elleni fegyelmi eljárást a közgyűlés rendeli el. Az elrendelő iratban meg kell jelölni azokat a tényeket és körülményeket, amelyek a fegyelmi vétség elkövetésének gyanúját alátámasztják.

11. §

- (1) A fegyelmi eljárás megindítását megelőzően vizsgálni kell, hogy az adott cselekmény nem évült-e el.

Elévült a cselekmény, ha:

- a) a fegyelmi vétség elkövetése óta két év már eltelt, vagy
  - b) a fegyelmi vétség elkövetéséről a fegyelmi jogkör gyakorlójának több mint hat hónapja tudomása van.
- (2) Ha a fegyelmi eljárás alapját képező ügyben büntető vagy szabálysértési eljárás indult, az elévülés az eljárás jogerős befejezésekor kezdődik.

12. §

- (1) Az ügyben eljáró FB az elrendelést követő tizenöt napon belül írásban – az indokok megjelölésével – értesíteni köteles a fegyelmi eljárás megindításáról az eljárás alá vont személyt és egyben tárgyalást kitűzni. Az erről szóló értesítésnek a tárgyalás napját legalább 8 nappal meg kell előznie.
- (2) A tárgyalásra meg kell hívni az eljárás alá vont személyt, esetleges jogi képviselőjét és – szükség szerint – azokat, akiknek a fegyelmi vétség elkövetéséről közvetlen tudomásuk van. Be kell szerezni a cselekménnyel kapcsolatos és fellelhető egyéb bizonyítékokat (okirat, jegyzőkönyv, stb.) is.

13. §

- (1) A fegyelmi ügy tárgyalásán az eljárás alá vont személy elé kell tárnai a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló tényeket és körülményeket, és módot kell neki adni arra, hogy észrevételeit, védekezését szóban vagy írásban előterjeszthesse.
- (2) Az FB köteles lehetővé tenni, hogy a fegyelmi eljárás alá vont személy a tárgyalás egész időtartama alatt – kivéve a határozathozatalt megelőző zárt tanácskozást – jelen lehessen, az FB elnökének engedélyével a tanúkhoz kérdéseket intézhessen, a tanúvallomásokra és egyéb bizonyítékokra észrevételt tegyen.
- (3) Ha a fegyelmi eljárás alá vont személy védekezésében – név és lakcím megjelölésével – tanúkat jelent be, a személyeket az FB – szükség esetén a tárgyalás elnapolásával – köteles a tárgyalásra meghívni, amennyiben ez a valós tényállás felderítése érdekében szükségesnek mutatkozik.
- (4) A bizonyítás – kivételesen indokolt esetben – az FB elnöke vagy az általa ezzel megbízott bizottsági tag által a helyszínen is felvethető. A fegyelmi eljárás alá vont személyt ennek a helyéről és időpontjáról is legalább 8 nappal előbb értesíteni kell.

14. §

- (1) A fegyelmi eljárás lefolytatását és a határozat meghozatalát nem akadályozza, ha az eljárás alá vont személy a szóbeli meghallgatáson bizonyítható előzetes értesítések ellenére nem jelenik meg, és távollétét nem menti ki.
- (2) Az eljárás során megtartott minden tárgyalásról és bizonyításfelvétetről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben a tanúvallomásokat, valamint az eljárás alá vont személy szóbeli előterjesztését és nyilatkozatait fel kell venni.

A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni az eljáró fegyelmi szerv megnevezését, a meghallgatás helyét, idejét, a jelenlévő személyek nevét és ez eljárás tárgyát.

- (3) A tanúk vallomásait, valamint az eljárás alá vont személy nyilatkozatait e személyekkel alá kell írni. A jegyzőkönyv több oldalára kiterjedő vallomás, illetőleg nyilatkozat esetén valamennyi oldalt alá kell írni. Ha az említettek az aláírást megtagadják, ezt a tényt, valamint ennek okát is fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben.
- (4) A jegyzőkönyvet az FB jelenlévő tagjai és a fegyelmi eljárás alá vont személy is köteles aláírni.

15. §

- (1) Az elsőfokú fegyelmi eljárást az elrendeléstől számított 90 napon belül be kell fejezni. E határidő rendkívül indokolt esetben további 30 nappal meghosszabbítható.
- (2) Az FB az ügy kivizsgálása után döntést hoz.
- (3) A fegyelmi döntéseket a fegyelmi szervek szótöbbséggel hozzák. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

16. §

- (1) Ha a fegyelmi eljárás eredményeként a fegyelemsértés nem bizonyított, az eljárást „bizonyítékok hiányában”, ha az eljárás alá vont személy fegyelmi vétséget nem követett el, „fegyelmi vétség hiányában” meg kell szüntetni.
Erről a fegyelmi eljárás alá vont személyt írásbeli határozattal értesíteni kell.
- (2) Ha az eljárás során a fegyelmi vétségnek az eljárás alá vont személy által történt elkövetése egyértelműen bebizonyosodott, az eljáró FB határozatot hoz, amelyben a 4. §-ban meghatározott büntetések valamelyikével sújtja az elkövetőt.

17. §

A határozatot 15 napon belül írásba kell foglalni, és annyi példányban kell elkészíteni, hogy abból valamennyi érdekelt kapjon.

Az írásba foglalt határozatot az FB elnöke írja alá, és egyúttal gondoskodik annak kézbesítéséről.

18. §

A fegyelmi határozat bevezető részből, rendelkező részből és indokolásból áll:

a) bevezető rész tartalmazza:

- az eljáró FB megnevezését,
- a határozathozatal idejét,
- az eljárás alá vont személy adatait.

- b) a rendelkező rész tartalmazza:
- a megállapított fegyelmi vétség elkövetését,
  - a fegyelmi szabályzat meghatározott pontjaira hivatkozással a kiszabott fegyelmi büntetést,
  - a jogorvoslati (fellebbezési) lehetőségre való utalást,
- c) az indoklás tartalmazza:
- az egyértelműen bebizonyított tényeket, körülményeket, az elkövetett cselekmény rövid leírását,
  - az eljárás alá vont személy által javasolt, de az FB által nem fogadtatott bizonyítási cselekményeket,
  - a súlyosbító és enyhítő körülményeket.

19. §

- (1) Az írásba foglalt fegyelmi határozatot meg kell küldeni az eljárás alá vont személynek és az Elnökségnek.
- (2) A jogerős fegyelmi határozatot az Egyesület legközelebbi közgyűlésén teljes egészében ismertetni kell.

20. §

A fellebbezési eljárás szabályai

- (1) Az FB határozata ellen a kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezni lehet az Egyesület közgyűléséhez. Fellebbezhet az eljárás alá vont személy, valamint az eljárás megindítására jogosult személy is.
- (2) A fellebbezést az első fokon eljáró fegyelmi szervnél kell írásban benyújtani.
- (3) A fellebbezést az FB 15 napon belül az összes irattal és bizonyítékokkal együtt köteles az ügy másodfokú elbírálására jogosult közgyűléshez felterjeszteni, de a hozott határozatot a fegyelmi eljárás alá vont személy javára módosíthatja is.

21. §

- (1) Ha az FB azt észleli, hogy a fellebbezés elkésett, ezt köteles jegyzőkönyvben megállapítani, és a fellebbezést elutasítani.
Az elutasított döntés ellen további fellebbezésnek van helye.
- (2) Ha a fellebbező – az elkésett fellebbezés benyújtásával egyidejűleg – mulasztását igazolja, az FB köteles a fellebbezést, az igazolási kérelmet, valamint az eljárások teljes iratanyagát 30 napon belül felterjeszteni döntés végett a közgyűléshez. A közgyűlés ebben az esetben először az igazolási kérelem tárgyában dönt.

22. §

- (1) A közgyűlés az iratok kézhezvételét követő (igazolási kérelem esetén annak elfogadását követő) 30, illetve legkésőbb 60 napon belül köteles az ügyben tárgyalást tartani és érdemi határozatot hozni.
- (2) A közgyűlésen a fegyelmi ügyet külön napirendi pontként kell tárgyalni. A közgyűlésen az FB elnöke a fegyelmi ügy kivizsgálásáról jelentést tesz, és a határozatot részletesen indokolja.
- (3) A fellebbezésnek a fegyelmi büntetés végrehajtására halasztó hatálya van.

23. §

- (1) A közgyűlésre a fegyelmi eljárás alá vont tagot is meg kell hívni, aki a közgyűlésen a védekezését előterjesztheti, illetve hozzá a tagok kérdéseket intézhetnek. Az igazolhatóan szabályszerűen meghívott eljárás alá vont személy távolléte nem akadályozza annak, hogy ügyében a közgyűlés döntsön.
- (2) A közgyűlésen további bizonyítás–kiegészítés is fogantatható.

24. §

- (1) A közgyűlés az elsőfokon kiszabott fegyelmi büntetést enyhítheti, vagy súlyosbíthatja. A fegyelmi büntetés azonban nem súlyosbítható, hacsak a fegyelmi vétséget elkövető jelentett be fellebbezést.
- (2) Ha a fellebbezést a közgyűlés alaptalannak találja – azt az elsőfokú határozat hatályban tartása mellett – elutasítja.
- (3) Ha az elsőfokú eljárás során jelentős szabályszegés történt, valamint ha további, nagy terjedelmű bizonyítás, vagy az eljárás megisméltése mutatkozik szükségesnek, a közgyűlés az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezheti, és az FB-t új eljárására utasíthatja. A hatályon kívül helyező határozatnak tartalmaznia kell az elsőfokú döntés ismertetését, a hatályon kívül helyezés okait, továbbá az új eljárásra vonatkozó utasításokat.
- (4) A másodfokú fegyelmi eljárásra, illetve határozatra egyebekben a 14., 15., 19. §-ba foglaltak az irányadóak.

25. §

- (1) A közgyűlés határozatát 15 napon belül írásba kell foglalni, és az érdekelteket a határozat egy példányának megküldésével értesíteni kell. Az írásba foglalt határozatot az Egyesület elnöke írja alá.
- (2) A másodfokon hozott határozat jogerős, ellene további fellebbezésnek helye nincs, az érdekelt azonban bíróság előtt megtámadhatja.

V. FEJEZET

Vegyes rendelkezések

A fegyelmi határozat kijavítása

26. §

A fegyelmi szerv határozatát hibás név vagy számítási hiba, illetve hasonló nyilvánvaló elírás esetén hivatalból is bármikor kijavíthatja.

Mentesülés a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól

27. §

- (1) A tag mentesül a fegyelmi büntetés hátrányos következményei alól írásbeli megrovás esetén a határozat jogerőre emelkedésével, más büntetés esetén a fegyelmi büntetés letöltésével, kizárás esetén pedig akkor, ha a határozat jogerőre emelkedésétől számítva két év eltelt.
- (2) Ha a fegyelmi büntetés hatálya alatt álló taggal szemben újabb jogerős fegyelmi büntetést szabnak ki, a korábbi büntetés alóli mentesülés időtartama az újabb fegyelmi büntetéssel meghosszabbodik.

A fegyelmi szervek törvénsértő határozatának bíróság előtti megtámadása

28. §

- (1) A jogerős fegyelmi határozatot — amennyiben az törvénsértő — az Egyesület bármely tagja a tudomására jutástól számított 30 napon belül az illetékes bíróság előtt megtámadhatja.
- (2) A határozat megtámadása a határozat végrehajtását nem gátolja, a bíróság azonban indokolt esetben a végrehajtást felfüggesztheti.

Bábolna, 1999. március 13.

Záradék: Jelen Fegyelmi Szabályzatot a Magyarországi Arablótenyésztők Egyesületének közgyűlése 5/1999. (03. 13.) számú határozatával elfogadta.

Dr. Hecker Walter
elnök

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

H-2943 Bábolna, Pf.: 29.
Tel./Fax: (+36) 34-222-555
E-mail: info@arablo.hu
Honlap: www.arablo.hu

Tisztségviselők, alapító tagok, rendes tagok

Elnökség:

Dr. Hecker Walter H-2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14. Tel.: 36-23-450-159

Parti Imre H-8624 Balatonszárszó Pf.: 17. Tel.: 36-30-9349-352

Rombauer Tamás H-2943 Bábolna, Wesselényi u. 46. Tel.: 36-20-936-9836

Elnökség

Elnök:

Hecker Walter dr.

2092, Budakeszi, Kálló esperes u. 14.

Tel.: +36-23/450-159

Ügyvezető elnök, tenyésztésvezető:

Rombauer Tamás

2943 Bábolna, Wesselényi u. 46.

Tel.: +36-20/936-9836

Alelnök:

Parti Imre

2092 Balatonszárszó, Petőfi u. 46.

Tel.: +36-20/390-3162

+36-30/934-9352

Tenyésztési Bizottság**Elnök:**

Baranyai Sándor

7461 Orci, Kossuth L. u. 39.

Tel.: +36-30/962-1254

Számvizsgáló Bizottság**Elnök:**

Dr. Vucskits András

1077 Budapest, Rózsa u. 10-12.

Tel.: +36-30/949-0497

Sport Bizottság**Elnök:**

Joszkin János

8000 Székesfehérvár, Zrínyi u. 13.

Tel.: +36-20/828-1980

Fegyelmi Bizottság**Elnök:**

Dr. Somogyi Lajos

8151 Szabadbattyán, Széchenyi u. 16/a.

Tel.: +36-20/986-6280

Tenyésztési Bizottság

Elnök:

Baranyai Sándor

7461 Orci, Kossuth L. u. 39.

Tel.: +36-30/962-1254

Tagjai

Gál Imre

5700 Gyula, Pósteleki u. 9.

Tel.: +36-30/415-6622

Dr. Kiss Attila

2942 Nagygimánd, Búzavirág u. 7.

Tel.: +36-20/379-1422

Rencsár Kálmán

6320 Solt, Posta u. 51.

Tel.: +36-30/377-4545

Király László

8244 Dörgicse, Majori u. 5.

Tel.: +36-30/385-7920

Sport Bizottság

Elnök:

Joszkin János

8000 Székesfehérvár, Zrínyi u. 13.

Tel.: +36-20/828-1980

Tagjai

Fókás István

9082 Nyúl, Dózsa u. 5.

Tel.: +36-30/605-8806

+ 36-96/364-832

Tóth József

7255 Nagyberki, Petőfi u. 20.

Tel.: +36-30/969-6746

Számvizsgáló Bizottság

Elnök:

Dr. Vučkits András

1077 Budapest, Rózsa u. 10-12.

Tel.: +36-30/949-0497

Tagjai

Egyed Béla

6800 Hódmezővásárhely, Ady E. u. 78.

Tel.: +36-30/955-0067

Veres Imre

3733 Rudabánya, Kossuth L. u. 26.

Tel.: +36-20/559-9450

Fegyelmi Bizottság

Elnök:

Dr. Somogyi Lajos

8151 Szabadbattyán, Széchenyi u. 16/a.

Tel.: +36-20/986-6280

Tagjai

Balogh Ferenc

1173 Budapest, Sarlófecske u. 59.

Tel.: +36-30/944-2242

Kocsis Alfréd

9123 Kajárpéc, Öreghegy u. 36.

Tel.: +36-30/937-0257

Magyarországi Arablótenyésztők Egyesülete

Alapító tagok

1. Bakó Tibor dr.	18. Kirnerné Winkler Ildikó	33. Novotny Péter
2. Ballay Attila dr.	19. Kiss János	34. Oravecz Mihály
3. Balázs Péter dr.	20. Kovács István	35. dr. Papócsi László
4. Balogh Beáta	21. Kovács Ottó	36. Pataki Balázs dr.
5. Balogh József	22. Lamcizi Artemisz	37. Parti Imre
6. Baranyai Sándor	23. Lénárd Béla	38. Pálfalvy Gábor
7. Bábolna Rt.	24. Ludván zsolt	39. Radnai Imre dr.
8. Boros József	25. Majerszky Péter	40. Rombauer Tamás
9. Bráz András	26. Malya János	41. Sall István
10. Csanádi József	27. Malya Pál	42. Suvada János
11. Csordás Szabolcs	28. Markos Éva	43. Szelei Gábor dr.
12. Ernst József	29. Markos László	44. Szilágyi László
13. Haás Sándor	30. Mátrai Eszter dr.	45. Szente József
14. Hecker Walter dr.	31. Nagycserei Lótenyésztő Kft. Novobáczky Iván dr.	46. Tóth Gábor
15. Juhász Ádám	32. Németh Csaba dr.	47. Tóth Győző
16. Kappel József		48. Tóth Joachim
17. Király László		49. Vér Imre
		50. Zámberi Márta

Tiszteletbeli tagok:

<u>Név</u>	<u>Cím</u>
Balázs József	7624 Pécs, Jurisics M. u. 1.
Ballay Attila Dr.	7452 Somogyaszaló, Rákóczy u. 19.
Bertók Lóránd Dr.	1022 Budapest. Alvinci út 60.
Bodó Imre Dr.	2000 Szentendre, Vörösgyűrű u. 50.
Horváth László	3300 Eger, Íj u. 3.
Kakas János	7632 Pécs, Bimbó u. 15.
Malya János	2730 Albertirsa, Pozsonyi u. 52.
Mihók Sándor	4031 Debrecen, Bezerédi u. 9/f.
Németh Csaba Dr.	2073 Tök, Külterület 03/6.
Papócsi László Dr.	1026 Budapest, Orsó u. 56.
Radnai Imréné	8360 Keszthely, Stromfeld A. u. 3.
Sótonyi Péter Dr.	1078 Budapest, István u. 2.
Vér Imre	2120 Dunakeszi, Barátság u. 5.
Volent Zsolt	2113 Erdőkertes, Kölcsey u. 8.

Rendes tagok

<u>Név</u>	<u>Cím</u>
Agropolgár Kft.	4090 Polgár, Adrián tanya
Airvent Zrt.	6000 Kecskemét, Belsőnyír 150.
Annus László	6724 Szeged, Damjanich u. 26/a.
Bábolna Nemzeti Ménesbirtok Kft.	2943 Bábolna, Mészáros út 1.
Balogh Ferenc	1173 Budapest, Sarlósfecske u. 59.
Bános Lovastanya Kft.	7635 Pécs, Zurna dűlő 1/1.
Baranyai Sándor	7461 Orci, Kossuth L. u. 39.
Batán Bt.	2943 Bábolna, Wesselényi u. 46.
Bene Sándor dr.	5300 Karcag, Széchenyi sugárút 37/a.
Borbély Ildikó	1211 Budapest, Kossuth L. u. 68.
Borsos József	7900 Szigetvár, Klapka György u. 6.
Bovi-Transfer Kft.	8127 Aba, Kálvin u. 58.
Csekei Gábor	6343 Miske, Hajnal u. 16.
Csigás Zoltán	1221 Budapest, Leányka u. 3.
Csudai Tamás	7064 Gyöng, Ady E. u. 591.
E.L. Arab-Telivér Kft.	8311 Nemesvita-Törekpuszta, Feketecester major
Egyed Béla	6800 Hódmezővásárhely, Ady E. u. 78.
Ermitrap Kft.	8624 Balatonszárszó, Pf. 17.

Név	Cím
Farkas Attila	6211 Kaskantyú, Dózsa Gy u. 12.
Fazekas László	4405 Nyíregyháza, Bognár út 17.
Fehér István Tamás	5525 Füzesgyarmat, Béke út 4.
Fekete Attila	6500 Baja, Rókus u. 19/a.
Fekete Balázs	6800 Hódmezővásárhely, Móricz Zs. u. 55.
Fókás István	9082 Nyúl, Dózsa telep 5.
Forgó Katalin	2111 Szada, Béke u. 27.
Gál Imre	5700 Gyula, Pósteleki u. 9.
Gálos Miklós	7636 Pécs, Szaturnusz u. 135
Generál-Insped Kft.	7150 Bonyhád, Pf. 102.
Gergely Dávid	3721 Gesztely, Kassai út 2.
Gerzson Endre	7500 Nagyatád, Rákóczy utca 29.
Göttshe Viktor	7932 Mozsóg, Kolozsvári u. 26.
Grandits, Hans Jürgen	9700 Szombathely, Babits Mihály u.18.
Grubits Róbert	9495 Kópháza, Határőr u. 17.
Gubis Csaba	2094 Nagykovácsi, Bajcsy Zs. u. 25.
Gubis János dr.	2040 Budaörs, Szabadság út 87.
Győri Lajos	7555 Csokonyavisonta, Széchenyi I. u. 64
Hecker Walter Dr.	2092 Budakeszi, Kálló esperes u. 14.
Hernádi Csaba	7768 Vókány, Kossuth L. u. 18.
Hollósi Szilveszter	7741 Nagykozár, IV. ker. 27.
Horváth János	7400 Kaposvár, Hegyi u. 1/b. 3. Em. 2.
Huszár József	7478 Bárdudvarnok, Váczi út 24.
Illés Barna	7940 Szentlőrinc, Kossuth L. u. 10.
Imrikné Détári Katalin	9494 Balf, Fertő u. 20.
Info-Horse Bt.	2141 Csömör, Ida köz 1.
Ivanics Imre	3927 Csobaj, Vörösmarty út 17.
Jakab Ildikó Gizella	3240 Parád, Kossuth Lajos út 196.
Járvás István Gyula	5000 Szolnok, József Attila u. 9.
Kakas Dorottya	7720 Pécsvárad, Erzsébeti u. 18.
Kálmán József Dr.	2831 Tárján, Vadász utca 1.
Kapás Zoltán	7030 Paks, Cseresznyépuszta 4.
Káwé József	8710 Balatonszentgyörgy, Batthyányi u. 49.
Kemény Ede	8999 Csöde, Kossuth u. 16.
Király László	8244 Dörgicse, Majori utca 5.
Kirnerné Winkler Ildikó	8617 Kőröshegy, Boróchegyi u. 2.
Kiss Attila dr.	93201 Velky Meder (SLO), M. Corvina 1936

Név	Cím
Kissbiró Lovasmajor Kft.	4463 Tiszanagyfalu, 0133/3
Kocsis Alfréd	9123 Kajárpéc, Öreghegy u. 36.
KORAX Kft.	2300 Ráckeve, Sillingi u. 30.
Kovács Árpád Márk	6913 Csanádpalota, Fészek u. 4.
Kovács Judit	7193 Regöly, Dobó u. 18.
Kozár Csaba	7453 Mernye, Petőfi u. 34.
Kozma József	9330 Kapuvár, Szabadság u. 58.
Kun Péter	4066 Tiszacsege, Cserepes tanya
Lakatos Huba	8002 Székesfehérvár, Pf. 89.
Lencse Péter	9027 Győr, Ipar u. 41.
Leonard Lionel Smith	6311 Öregsertő, Homokmégyi út 29.
Liszkai Ferenc Dr.	3929 Tiszaladány, Dózsa Gy. út 10.
L-Lovas Bt.	9022 Győr, Apáca u. 51.
Lódri Sándor	6765 Csengele, Tanya 760
Lovász Márta	3594 Hejőpapi, Jókai u. 18.
Lukács Máté	1139 Budapest, Csongor u. 24.I/29
Malya János Pál	2737 Ceglédbercel, Homokrész 8.
Medicus Universalis Bt.	4700 Mátészalka, Arany J. sor 17.
Mérei László	7090 Tamási, Várhegy u. 7/e.
Mészárosné Vida Anikó	2025 Visegrád, Schulek u. 5.
Mihók Csaba	3326 Ostoros, Hunyadi u. 66.
Mikó Lajos	3933, Olaszliszka, Szabadság u. 12.
Misángyi Ferenc	7800 Siklós, Vujsics u. 53.
Molnár Mercedes Annamária	9023 Győr, Földes G. út 5. 3/1
Nagy Béla	4765 Csenger, Szatmári út 61.
Nagy Tibor	2310 Szigetszentmiklós, Harkály u. 33.
Nagy Tibor	8426 Pénzesgyőr, Kőrís u. 30.
Nakicer Kft.	5430 Tiszaföldvár, Mezőtúri út 7.
Nimfea Természetvédelmi Egyesület	5420 Túrkeve, Erdősész u. 1.
Nitecki, Jacek	00-759 Warszawa, Parkowa 19/15
Orlovics Gyula	7960 Sellye, Árpád u. 4/5.
PAJO International Kft.	8000 Székesfehérvár, Zrínyi u. 13.
Paolo Pizzocheri	2217 Gomba, Felsőfarkasd
Pécsely-Klárapt-i Ip.P.	8245 Pécsely, Klárapusztá
Pelsonius Arab Ménes Kft.	8624 Balatonszárszó, Pf. 17.
Perge László	4028 Debrecen, Ember Pál u. 19.

Név	Cím
Pettkó-Szandtner Tibor Lovas Szakiskola	2943 Bábolna, Rákóczi u. 7.
Pluzsár Attila	7827 Kásád, Ady E. u.1/a.
Pócza Zoltán	9374 Iván, Fő utca 78.
Pósa Roland dr.	7477 Szenna, Árpád u. 24.
Pöpl József	7300 Komló, Erkel F. u. 4.
Rencsár Kálmán	6320 Solt, Posta út 51.
Rencsár Zita	6320 Solt, Posta u. 51.
Répás József	7960 Sellye, Jókai u. 9.
Riszt László	7632 Pécs, Németh László u. 30.
Ritter Dóra dr.	8785 Kallósd, Petőfi u. 35.
Schwarz Béla	8621 Zamárdi, Rétföldi u. 24.
Sifter Noémi	8900 Zalaegerszeg, Stadion u. 1. 9/126
Somogyi József	9126 Gyarmat, Fő u. 62.
Somogyi Lajos Dr.	8151 Szabadbattyán, Széchenyi u. 16/a.
Steiner Sándor	8978 Rédics, Hetési út 0205/2
Süle József	2120 Dunakeszi, Pihenő 154.
Szabó László	3350 Kál, Bajcsy Zs. 45.
Szájer József	9900 Körmend, Szent Imre út 55.
Szakács Zsolt	1075 Budapest, Rumbach Sebestyén u.7.
Szél Istvánné	6097 Kundacs, Széchenyi u. 23.
Szobonya János	3700 Kazinbarcika, Ménes u. 1.
Tóth Imre	2421 Nagyvenyim, Gyártelep IV./2.
Tóth József	7255 Nagyberki, Petőfi utca 20.
Trenka István	2000 Szentendre, János u. 18.
Tumpek János	7030 Paks, Kossuth Lajos u. 11.
Ujfalusi Simon Tóbiás	6031 Szentkirály, Szolnoki dűlő tanya
Vágner László	8790 Zalaszentgrót, Szabadság u. 79.
Ványi Róbert Lajos	4177 Földes, Fő u. 33.
Varga Károly	6060 Tiszakécske, Pf. 57.
Varga Zsuzsanna	2533 Bajót, Pf. 4.
Veres Imre	3733 Rudabánya, Kossuth u. 26.
Veres Richárd	3733 Rudabánya, Árpád u. 1.
Viagora Bt.	2025 Visegrád, Fekete hegy 740/1
Visnyei Tibor	9474 Szakony, Béke u. 17.
Zubek János	1119 Budapest, Andor u. 16.

**Bábolna Rt. vezérigazgatója, majd az
Egyesületünk Elnöksége által adományozott
„A magyar arab lóért” kitüntetésben részesültek
névsora:**

Hans Brabenetz	A	Andrzej Krysztalowicz †	PL
Siegfried Frei-Huber	CH	Dr. Hohannes E. Flade †	D
Josef A. Frei †	CH	Isabella Neven Du Mont	D
Dr. Ekkehard Freilinghaus †	D	Gudrun Waiditschka	D
Bruno Furrer	CH	Dr. Walter Huber	D
Klaus Dieter Gotzner	D	Dr. Hecker Walter	H
Holger Ismer	D	Robert Schlereth	D
Wolf Kröber †	D	Dr. Ballay Attila	H
Dr. Németh Csaba	H	Dr. Papócsi László	H
Andrea von Nordeck †	CH	Dr. Novobáczky Iván	H
Rauth Pack †	D	Dr. Vucskits András	H
Ursala Rahm	CH	Parti Imre	H
Deiter von Kleist	D	Kovácsné dr. Egedy Éva	H
Isabella Pawelec Zawadzka	PL	Info Horse Kft.	H